

МІСЦЕ ТА

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

• БЕРЕЗЕНЬ • 2007 РОКУ БОЖОГО • ЧИСЛО 3\32 •

2 – 3 стор.

Офіційно. Інформує канцелярія Архiepіскопа.

Новини з життя Церкви.

4 – 5 стор.

Вишивана ікона закарбувала мистецький дух українського народу

Новини. "Мандруючи Інтернетом"

6 - 7 стор.

Сяйво Туринської плащаниці
На шляху до держави праведності
Ватикан і Апостольська столиця.

8 - 9 стор.

10 - 11 стор.

Катехизмові правди.

Телевізор калічить дітей

Новини. "Мандруючи Інтернетом"

12 - стор.

Без жертви нема спасіння

Мир і благословення!

У ці Великопосні дні стає нам перед очі ясніше, як ніколи, правда жертви і любові Хр[иста] до нас. Її треба добре собі пригадати і відсеїжати в пам'яті. Своїми терпіннями і смертю Спаситель вповні заслужив нам відкуплення і спасіння від гріха, але в своїй всемудрості Він оставив частину страдань і для нас, щоби ми, зі свого боку, спричинялись і лучились з Ним тісно в ділі нашого відкуплення, щоби ми склали свої тіла на жертву живу, святу, милу Богові (Рм. 12, 1). Вправді, Бог зсилає на нас всякі терпіння, але Він хоче, щоби ми добровільно і радо брали на себе якісь хрести і умиртвлення, не лякались болю в ім'я віри, поконували свої пристрасті і забаганки, нехиті і отяжілість, відмовляли собі деякі приємності та тим засвідчили нашу добру волю в службі і любові Хр[иста]. Так треба розуміти слова св. Павла в посланні до Євреїв: без жертви нема спасіння. Христос провів сорок днів на відлюдді і в самоті, в горячій молитві і строгому пості. Цей приклад ставить нам перед очі Св. Церква, бо піст і молитва – це найпевніші засоби спа-сіння. Вони поскромлюють і очищують тіло і душу християнської людини і до-водять її до Св. Сповіді і Св. Причастя, бо ними повинно кінчитись великопосне каєння. Тоді щойно належно може кожний християнин празднувати Христове Воскресіння. Нехай, отже, ці великопосні застанови, повага і сум в часі пам'яті Хр[исто]вих страстей і смерті, передусім в Страсному тижні, осяють Ваші душі і тіла, скріпляють безсилість і надію у всіх прикростях і недолегливостях. Це справді найсуворіший, але і найблагодатніший час в християнському році. Світ любується в переситі, надмірному уживанні матеріальних дібр, в їжі, напиханні і рознузданості пристрастей, але він не знаходить в них остаточного вдоволення і щастя. Хр[ист]ова Церква, навпаки, поручає навіть любитись в пості молитвою і каєнням, щоби цим заслужити [собі] і приготувитись до справдішної душевної радості, в першу чергу до радості Хр[исто]вого Воскресіння.

Благословення Господнє на Вас!

† ЙОСИФ

Д[ано] [на] поч[атку] В[еликого] п[осту] [196]2

Док. № 9

1962 р., березень, Явас, м-ко. Мордовська АРСР.

Послання митрополита Йосифа Сліпого На Великий Піст

Архів Згромадження сестер Милосердя св. Вінкентія, спр. № 13, рукопис, оригінал, с. 81.

Від редактора

Якщо живий організм поранити, то рана завжди довго болить і кровоточить. Проте минає час, і рана затягається, вона гоїться. Та й біль ніби стихає, однак залишається рубець, котрий постійно нагадує про колишню травму. Якщо ж від живого організму відняти якийсь орган, чи якусь його частину – втрачене завжди нагадує про себе на підсвідомому рівні, бажаючи доповнити те, чого недостає. Доволі болючої рани і величезної кривди зазнала Українська греко-католицька Церква у минулому столітті. Хоч від тоді минуло вже більше ніж 60 років, і рани ніби повинні давно загоїтись, проте рубці від них постійно повинні нагадувати нам про цю страшну кривду і кликати усіх нас до уваги, до пильності, нагадувати про можливу небезпеку.

Березень місяць 1946 року для стався саме тим рубцем, котрий нагадує про тяжку і несправедливу травму, нанесену нашій Церкві диявольською системою. Адже саме тоді, відбувся псевдособор, який виніс вирок нашій Церкві. Розграбоване майно, позакривані храми і монастирі, розігнані духовна Академія і семінарія, заарештовані і вивезені до Сибіру єпископи і священники, і в першу чергу Митрополит Йосиф Сліпий. «Ув'язнення ніччю, тайні судилища, безконечні допити і підглядання, моральні і фізичні знущання й упокорення, катування, морення голодом; нечестиві слідчі й судді, а перед ними – я, безборонний в'язень-каторжник, «німий свідок Церкви», що знеможений, фізично і психічно вичерпаний, дає свідчення своїй рідній мовчазній і на смерть приреченій Церкві», – ці слова написані Патріярхом Йосифом Сліпим у його «Заповіті» якнайкраще виявляють всю картину цієї великої трагедії – нищення і руйнування Української греко-католицької Церкви.

Велика сила духу і надзвичайна віра в Бога врятували від смерті як Патріярха Йосифа, так і цілу нашу Церкву: – «Силу на оцьому моєму хресному шляху в'язня Христа ради давала мені свідомість, що цим шляхом іде також за мною моє духовне стадо, мій рідний Український народ, всі владики, священники, вірні, батьки і матері, малолітні діти, жертвенна молодь і безпомічні старці. Я не самотній!». Про оцю велику любов до Христової Церкви і до рідного Українського народу, про священичий обов'язок цього великого Патріярха і Архирея свідчить подане вище «Послання на Великий піст», написане Патріярхом Йосифом на засланні у далекій Мордовії. Хочеться, щоб це «Послання» для кожного нашого читача стало рубцем-пригадкою про трагічну історію нашої Церкви, а також і про величчя її провідника – Ісповідника віри Патріярха Йосифа Сліпого.

Затрубіть у труби, сторожі! Нехай їх звук потрясе всіма селами, усіма хатами, нехай дійде до відомости кожного мешканця. Нехай потрясе їхню совість. Ідуть на людей тяжкі Божі кари й Божого гніву. Гріхи людей розмножились так, що Божя кара готова власти огнем з неба, як на Содому і Гомору. Люди, замість зберігати заповіді і служити Господеві цілим серцем, так безсоромно грішать і такі нечисленні ті, що їм противляться. Хвиля безбожності розливається по цілому світі, і вороги Церкви, що голосно признаються до того, що є ворогами Бога – безбожниками, з такою усильністю і завзятістю розширюють своє беззаконня, що на вид сьогоднішнього світу пригадуються слова Псалма (14, 1-3): «Нема нікого праведного, нема такого, хто розумів би, нема чоловіка, що шукав би Бога. Усі відхилилися від правдивої дороги (Божого закону), стали разом некорисними, немає тих, що поступали б добре, немає ні одного. Їх горло це отвертий гріб, своїми язиками лукавими, гадюча отруя під їх губами, уста їх повні прокльонів і гіркості, їх ноги скорі до проливу крові. Немає страху перед їх очима».

А. Шептицький «Послання на Великий піст», лютий 1936 р.

ОФІЦІЙНО

7-8 лютого 2007 року у Львові-Брюховичах відбулась Тридцять четверта сесія Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного Архiepіскопства УГКЦ. У її роботі взяли участь 14 архієреїв, які діють на території України. Очолив роботу Синоду Блаженніший Любомир, Верховний Архiepіскоп Києво-Галицький.

ПОСТАНОВИ XXXIV СЕСІЇ СИНОДУ ЄПІСКОПІВ КИЄВО-ГАЛИЦЬКОГО ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПСТВА УГКЦ

Львів-Брюховичі, 7-8 лютого 2007 року Божого

1. Прийняти в першому читанні та направити на друге читання на наступній Сесії Митрополичого Синоду проєкт "Статуту Душпастирської ради".

2. Для вноормування питання пожертв за уділення святих Тайн і Тайств доручити Архiepіскопові Ігореві (Возьняку), Владикам Володимирові (Війтишину) та Ярославові (Приризу):

I) написати батьківського листа до священників із вирозумінням їх сучасної фінансової ситуації та закликом до взаємодопомоги між духовенством;

II) створити комісію зі священників та мирян для дослідження всього комплексу проблем матеріального утримання духовенства.

3. Доопрацювати з внесеними пропозиціями та направити на остаточне читання й прийняття на наступній Сесії Митрополичого Синоду проєкт позиції нашої Церкви щодо ставлення до матеріальних статків.

4. Благословити початок беатифікаційного процесу Архiepіскопа Володимира (Стернюка).

5. Направити на Патріарший Синод проєкт статуту загальноцерковного Фонду на потреби новостворених єпархій та екзархатів в Україні з внесеними поправками й доповненнями.

6. Створити в кожній єпархії та екзархаті Києво-Галицького Верховного Архiepіскопства УГКЦ екуменічну комісію.

7. Затвердити та опублікувати текст листа про лефевризм із внесеними поправками та доповненнями.

8. Затвердити та опублікувати текст листа про літургійні справи.

9. Тридцять п'яту сесію Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного Архiepіскопства провести у квітні 2007 року Божого.

Ці постанови стають чинними
з 19 лютого 2007 року Божого

Голова Синоду Єпископів Києво-Галицького
Верховного Архiepіскопства
Української Греко-Католицької Церкви

+ Любомир

ДО ЗАГАЛЬНОЇ УВАГИ

Дорогі християни!

Бажаємо повідомити Вас про духовний захід, який буде відбуватися у Львівській Архiepіархії на Хрестопоклонну неділю, тобто 11 березня. У цей день Курія Львівської Архiepіархії організує Хресну дорогу вулицями м. Львова, яку очолить Архiepіскоп Львівський Високопреосвященний Владика Ігор (Возьняк). Вона розпочнеться о 16:00 у храмі св. архистратига Михаїла (монастир Студитів). Закінчення Хресної дороги – в архикатедрі св. Юра. Прохання мати з собою лампадку (бажано червоного кольору).

Усіх вірних Львівської Архiepіархії, запрошуємо долучитися до цієї духовної акції, щоб вона була якнаймасовіша. Саме цим звістимо світові про живу активність нашої Церкви.

Тож скористаймося з духовних плодів, співстраждаючи з Ісусом у цій Хресній дорозі.

о. Андрій БЕРЕЗІВСЬКИЙ
Голова Молодіжної Комісії
Львівської Архiepіархії УГКЦ

ІНФОРМУЄ КАНЦЕЛЯРІЯ АРХІЄПІСКОПА

В останній день січня Преосвященний Архiepіскоп Ігор відвідав лицей, що носить ім'я блаженного Климентія Шептицького. Лицей знаходиться під опікою згромадження оо. Салезіян, і саме цього дня тут відбувалося святкування пам'яті св. Івана Дон Боско – засновника салезіянської спільноти. Владика Ігор відслужив Архiepірейську св. Літургію, наприкінці якої звернувся зі словом до присутніх. Він, зокрема, привітав спільноту оо. Салезіян із Днем святкування пам'яті святого Івана Боско – патрона їхньої спільноти, і, крім іншого, сказав: «Ми сьогодні святкуємо пам'ять святого Івана Боско і можемо відважно ствердити, що цей святий завжди був готовий стати перед Господом, щоб здати звіт зі свого життя». На закінчення своєї промови, звернувшись до членів салезіянської спільноти, Владика висловив побажання: «Нехай ласкавий Господь благословить ваше служіння рясними духовними плодами, дає нові покликання спільноті та любов у ваші серця, а також у серця тих, кого зустрічаєте на своєму шляху!»

У суботу, 10 лютого, з нагоди святкування 100-ліття від дня народження Митрополита підпільної Церкви, Ісповідника віри Володимира Стернюка, Архiepіскоп Львівський Ігор (Возьняк) у співслужінні Преосвященного владика Степана Менька урочисто відкрив і освятив пам'ятну дошку, встановлену на фасаді будинку, де у свій час проживав владика Володимир Стернюк. У виголошеній промові Архiepіскоп Ігор згадав ті непрості роки підпільного служіння Митрополита, а також подякував

усім присутнім за те, що прийшли на посвячення пам'ятного знаку й стали учасниками святкування. На закінчення свого слова Кир Ігор сказав: «Хай живе пам'ять у наших серцях про цього славного мужа, ченця, священника, а потім єпископа, котрий любив свій народ, дбав про його духовну спадщину та страждав за свою Церкву разом з її вірними». Крім того, з похвальним словом на адресу Митрополита Володимира до присутніх звернувся і Преосвященний владика Степан.

У м'ясопусну неділю владика Ігор (Возьняк) служив Архiepірейську св. Літургію в архикатедрі св. Юра, під час котрої було піднесено до гідності священника диякона Олега Островського, працівника Судового трибуналу Львівської архiepіархії. В кінці Літургії владика Ігор виголосив проповідь про другий прихід Сина Чоловічого, про що цього дня читаємо у св. Євангелії, а також привітав нововисвяченого священника й побажав йому гідно служити Христові протягом усього життя.

У день свята Трьох Святителів в архикатедрі св. Юра продовжувалось святкування 100-літнього ювілею від дня уродин Митрополита Володимира Стернюка. З цієї нагоди у співслужінні інших єпископів й численних священників Високопреосвященний Ігор відслужив Божественну Літургію, а по її завершенні виголосив проповідь з нагоди ювілейного святкування.

Ввечері 14 лютого в архикатедрі св. Юра Кир Ігор (Возьняк) відслужив Велику Вечірню з Литією. В кінці Вечірні відбулося мирування. Вірних мирував сам владика.

В день Стрітіння Господнього Архiepірейську Божественну Літургію Кир Ігор служив в архикатедрі св. Юра. Під час Літургії через руки владика, було «породжено» нового священника – отця Андрія Корчагіна. Наприкінці Божественної Літургії владика Ігор виголосив проповідь і привітав нововисвяченого священника. Згодом архієрей прочитав молитву на освячення свічок.

Наступного дня було освячено новий корпус Львівської міської дитячої клінічної лікарні для новонароджених. Чин освячення здійснював Високопреосвященний владика Ігор (Возьняк), Архiepіскоп Львівський. Крім нього, у посвяченні брав участь владика Української Православної Церкви Київського Патріархату Андрій Горак. Звертаючись до присутніх зі словом, владика Ігор висловив побажання, щоб приміщення цього корпусу служили на добро усім, хто буде звертатися сюди за допомогою: «Бажаю звернути увагу на велику вашу відповідальність, найперше, за фізичне здоров'я й життя маленьких пацієнтів, власне для котрих і зведено цю лікарню. Але не відмовляйте і дорослим, котрі звертаються до вас у потребі допомоги їм покращити свій стан. Тут ніхто не має права легковажно ставитися до хворого, а тим більше – ігнорувати його, незалежно від того, хто сюди звертається».

17 лютого з нагоди вручення дипломів випускникам Люблінського Католицького Університету в каплиці семінарії Святого Духа, що на Хуторівці у Львові, було відслужено Архiepірейську Божественну Літургію. Її служив Архiepіскоп Львівський Ігор (Возьняк). Було чимало духовенства, як також і мирян. Владика привітав випускників з успішним завершенням навчання і побажав їм, щоб «Господь благословив усіх щедрими дарами духовного зросту та науки». По завершенні Літургії владика відслужив панахиду за викладачів, студентів і працівників цього закладу, які відійшли у вічність.

У сиропусну неділю, 18 лютого, Преосвященний владика Ігор відвідав містечко Пустомити, де народився світлої пам'яті Ісповідник віри Митрополит Володимир Стернюк. Тут, у парохіальному храмі Успіння Пресвятої Богородиці, чисельно зібралися духовенство, парохіяни, представники міської влади та гості міста. З нагоди святкування 100-літнього ювілею владика Володимира Стернюка Кир Ігор (Возьняк) відслужив Архiepірейську Літургію. В своїй проповіді владика Ігор наголосив, що владика Володимир витерпів знущання та в'язницю, переслідування і страхи, але залишався вірним Богові та Церкві. За словами Кир Ігора, багато хто його не шанував, з нього насміхався, та він прощав і молився за таких. «Тому пам'ятаймо про цю велику постать у нашій Церкві та народі і стараймося гідно шанувати його. Хай пам'ять про нього живе у наших серцях!» – так закінчив свою промову Архiepіскоп.

По закінченні Божественної Літургії владика Ігор представив присутнім нового адміністратора цього храму – о. Юрія Чудяка.

У суботу, 24 лютого, духовенство і вірні Львівської архiepіархії святкували 200-річчя відновлення Галицької митрополії. З цієї нагоди в архикатедральному соборі св. Юра зібралися многи священники, численне монашество та семінаристи. Прийшло й чимало вірних. У співслужінні восьми єпископів та багатьох священників владика Ігор (Возьняк) відслужив Божественну св. Літургію. По її завершенні було урочисто освячено ікону Теревовлянської Божої Матері. Згодом при тетраподі архієрей купно відслужили меморіальну панахиду за спочилих у Бозі митрополитів, архiepіскопів, єпископів, священників, монахів, монахинь і мирян Львівської архiepіархії.

По завершенні богослужіння розпочалася святочна Академія, котру своїм словом розпочав Архiepіскоп Львівський Кир Ігор. Крім нього, до слова запрошувалися професори Іван Паславський та Михайло Гайковський. Духовні твори виконували питомці Львівської духовної семінарії Святого Духа.

Наступного дня, у неділю, в архикатедрі св. Юра в часі відправи Божественної св. Літургії владика Ігор підніс до священничої гідності диякона Василя Тузяка. В кінці Літургії владика виголосив повчальне слово й привітав нововисвяченого ієрея.

Вірних УГКЦ знову запрошують до участі в підготовці наступного Синоду

Цього року Патріарший Синод Єпископів УГКЦ відбудеться у Філадельфії (США). Він буде проходити з 26 вересня по 5 жовтня. За словами Блаженнішого Любомира, Глави УГКЦ, Синод відбудеться в США з двох причин. У 2007 році минає 100 років з моменту, коли перший єпископ УГКЦ Владика Сотер Ортинський був призначений для душпастирської обслуги вірних нашої Церкви поза межами України з осідком у місті Філадельфії. Отже, щоб відзначити цю дату цюгорічний Синод відбудеться саме там. Друга причина - прагнення підкреслити, що наша Церква існує не тільки на території України, але й у тих країнах, куди впродовж останніх 120 років виїхала велика кількість наших емігрантів і залишилися там, заснувавши своє церковне й громадське життя.

Глава УГКЦ розповів також, що під час Синоду Єпископів УГКЦ у 2007 році буде розглянуто три основні теми: 1) закінчено вивчення теми, обговорюваної на попередніх Синодах, про покликання, виховання, життя й працю священнослужителів; 2) літургійні питання; 3) евангелізація. Згідно з постановою минулорічного Синоду про те, що стратегією нашої Церкви на найближче майбутнє є поглиблення змісту віри наших вірних та допомога в практичній реалізації цієї віри, ухвалено, що евангелізація стане основною темою Синоду у Філадельфії.

Будівництво Патріаршого собору триває і взимку

Про це для Департаменту інформації УГКЦ повідомив п. Михайло, генеральний директор Будівельної дирекції при Патріархові УГКЦ. Будівельна дирекція при Патріархові УГКЦ безпосередньо виконує весь комплекс організаційних робіт (проведення тендерів, закупівля будівельних матеріалів, юридичне забезпечення, архітектурний та фінансовий нагляд тощо), пов'язаних зі спорудженням Патріаршого центру УГКЦ із собором в м. Києві. Водночас на будівельному майданчику проводиться ще одне будівництво – зведення дерев'яної церковці на місці спаленої 18 листопада 2005 року каплиці. Вона вміщатиме до 200 вірних.

Кількість парафіян Патріаршого собору УГКЦ невпинно зростає

У неділю Блудного сина, Преосвященний владика Богдан (Дзюрах), єпископ-помічник Київської архієпархії, відслужив архиєрейську Божественну Літургію в Патріаршому соборі Воскресіння Христового у Києві. У спільній молитві в головному храмі Української Греко-Католицької Церкви, який щойно будується, взяли участь численні вірні. Великою радістю є спостерігати, що, незважаючи на ще не зовсім естетичний, недовершений вигляд со-

бору, на богослужіння до нього приходять щораз більше людей. Сьогодні можна з упевненістю сказати, що за період від 19 січня 2006 року (в цей день у Патріаршому соборі Воскресіння Христового було відслужено першу Божественну Літургію) до початку 2007 року число вірних, які беруть участь у богослужіннях, зросло принаймні вдвічі.

«Нас такий факт наповнює великою радістю. Так само, як радістю сповнювалися серця апостолів Ісуса Христа, коли вони бачили, як багато людей іде за проповіддю, яку Божественний Учитель доручив їм проповідувати, – прокоментував чисельне зростання громади в Патріаршому соборі владика Богдан. – Це не наша заслуга, а ласка Божа, яка торкається людських сердець і звертає їх на цей шлях. Ми покликані служити людям і тому радіємо, що щораз більше вірних користають із нашого служіння».

Також владика Богдан висловив свою впевненість у тому, що факт збільшення кількості вірних УГКЦ, які розпочинають жити життям практикуючих християн, свідчить про те, що в середовищі киян-греко-католиків зростає переконання про важливість Патріаршого собору, його центральне місце в житті цілої нашої Церкви.

Відкриється Духовний центр

У Тернопільській області відбулися урочистості з нагоди 115-ї річниці з дня народження Патріарха Української Греко-Католицької Церкви Йосипа Сліпого. Як передає «ForUm», в музеї патріарха в селі Заздрість Тербовлянського району, де народився Йосиф Сліпий, відбулося урочисте богослужіння і панахида. По їх завершенні голова облдержадміністрації Іван Стойко повідомив, що незабаром на батьківщині Й.Сліпого в с. Заздрість з'явиться Духовний центр імені Патріарха. Вже зараз, за його словами, будується нова церква для громади греко-католиків. Крім того, у рамках заходів вшанування Патріарха, в державному архіві Тернопільської області відкрита виставка, на якій представлені ксерокопії документів, фотографії, листи, що розказують про хресний шлях Й. Сліпого. Ще на виставці представлені документи, які розповідають про повернення праху Й.Сліпого до України.

В.Ющенко дякує Венедикту XVI за підтримку

Президент України Віктор Ющенко сподівається на подальший плідний розвиток стосунків України з Ватиканом, повідомила прес-служба українського президента. «Ми із вдячністю приймаємо підтримку Святим Престолом курсу України на європейську інтеграцію і побудову спільного європейського духовного простору на основі християнських цінностей», – говорить у вітанні В.Ющенко Папі Римському Венедикту XVI з нагоди 15-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між двома державами.

Президент України також підкреслив, що йому «приємно відзначити високий рівень взаємної довіри й поваги, досягнутий протягом уих років у двосторонніх стосунках між Україною та Апостольською Столицею». Україна, відзначив також В.Ющенко, докладає значних зусиль для забезпечення релігійної волі й гарантування вільної діяльності релігійних організацій як важливої складової розвитку демократичного суспільства.

На закінчення президент України побажав Папі Римському Венедикту XVI міцного здоров'я і подальших успіхів в апостольському служінні в ім'я Церкви Христової і на добро всього людства.

Чи отримає Україна частину мощів св. Едігни?

Президент України Віктор Ющенко виступив з ініціативою передачі частини мощей онуки князя Ярослава Мудрого святої Едігни з Німеччини в Україну. Як повідомляє прес-служба глави держави, про це він заявив у під час відвідин церкви св. Едігни в містечку Пухнув (Баварія) в рамках свого візиту до Німеччини.

В.Ющенко звернувся до керівника місцевого братства «Едігна-Ферайн Пухнув» Едігне Келлерманн із пропозицією передати частину мощей до Софійського собору у Києві. Українська сторона має намір також надіслати офіційне прохання про це місцевому архиєпископові. «Для України це важлива сторінка історії», – відзначив президент.

Едігна – дочка Генріха I та Анни Ярославни – у 1074 році по дорозі до Києва оселилася як самітниця в дуплі липи поблизу містечка Фюрстенфельдбрук. Вона вчила грамоти дітям і лікувала місцевих жителів. У лютому 1109 року Едігна померла у віці 54 роки. Мощі

святої як реліквія зберігаються у місцевій церкві, спорудженій на початку XVIII століття.

КОРОТКО

БЛАЖЕННИШИЙ ЛЮБОМИР ВІДВІДУЄ ГРОМАДИ УГКЦ У ФЛОРІДІ (США)

Упродовж одинадцяти днів, з 16 по 26 лютого 2007 року, Блаженніший Любомир, Верховний Архиєпископ Києво-Галицький, із душпастирським візитом перебував у штаті Флорида (США). Основною причиною візиту Глави УГКЦ було бажання відвідати греко-католицькі громади, які діють у цій частині США. Такі візити, на думку Предстоятеля УГКЦ, стають доброю нагодою для глибокого пізнання ситуації, у якій перебувають греко-католики в країнах свого поселення. Ще один важливий момент – нагода підкреслити наше зацікавлення тією громадою, яку відвідуємо...

ЕКУМЕНІЧНА ЗУСТРІЧ

З 15 по 18 лютого в німецькому місті Віттенберзі в рамках підготовки до Третьої Європейської Єкуменічної Асамблеї, що запланована на початок вересня 2007 року і проходитиме у місті Сібію в Румунії, відбулась підготовча єкуменічна зустріч.

ОПУБЛІКОВАНО ПОСТАНОВИ ТРИДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТОЇ СЕСІЇ СИНОДУ ЄПИСКОПІВ

7-8 лютого 2007 року у Львові-Брюховичах відбулась Тридцять четверта сесія Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного Архиєпископства УГКЦ. У її роботі взяли участь 14 архиєреїв, які діють на території України. Очолив роботу Синоду Блаженніший Любомир, Верховний Архиєпископ Києво-Галицький.

ВЛАДИКА БОГДАН (ДЗЮРАХ) ЗУСТРІВСЯ ІЗ МОНАШЕСТВОМ КИЇВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ

Кожного року Українська Греко-Католицька Церква 15 лютого, попри свято Стрітіння Господнього, відзначає День богосвячених осіб. Із цієї нагоди 13 лютого Преосвященний Владика Богдан (Дзюрах), Єпископ-помічник Київської архієпархії, зустрівся із монашеством своєї єпархії у храмі Святого Василя Великого, що на Львівській площі у Києві. На зустріч прибуло біля 30 осіб.

ВЛАДИКА СТЕПАН (МЕНЬОК) ЗУСТРІВСЯ З ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИМИ ДУШПАСТИРЯМИ РОСІЇ

Нещодавно в Новосибірську (Росія) відбулась чергова зустріч католицьких священників візантійського обряду Російської Федерації. З того часу, як Святий Апостольський Престол 20 грудня 2004 року призначив Владика Йосифа Верта ординарієм для католиків візантійського обряду в Росії, це вже п'ята така зустріч священнослужителів. Сьогодні на території всієї Росії душпастирюють 18 священників, - для Департаменту інформації УГКЦ повідомив священник Матуш Марцін, економ Преображенської єпархії РКЦ у Росії...

ВІДБУЛАСЯ ІНТРОНІЗАЦІЯ НОВОГО ПРАВЛЯЧОГО АРХІЄРЕЯ КУРИТИБСЬКОЇ СПАРХІЇ

7 лютого 2007 року, о 19.00, у кафедральному храмі Святого Івана Хрестителя в Куритибі (Бразилія) відбулась інтронізація (введення на престол) нового правлячого архиєрея Куритибської єпархії УГКЦ Преосвященного Владика Володимира (Ковбича). 13 грудня 2006 року Святіший Отець Венедикт XVI, згідно з 210 кан. § 1 Кодексу Канонів Східних Церков, підтвердив зречення попереднього Куритибського Єпарха в Бразилії Владика Єфрема (Кривога), ЧСВВ, та призначив Єпископа-коад'ютора Куритибської єпархії Владика Володимира (Ковбича), ЧСВВ, правлячим Єпархом.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ

24 лютого 2007 року із благословення Владика Володимира (Війтишина), з ініціативи Комісії «Душпастирська місія у сфері Охорони здоров'я», за підтримки Івано-Франківського обласного наркологічного диспансеру, Івано-Франківської теологічної академії та Екологічного центру Івано-Франківської єпархії відбулась конференція під назвою «Алкоголізм як одна із основоположних проблем людини, суспільства та Церкви: причини, наслідки та пошук шляхів подолання»

У церкві Пресвятої Богородиці – Володарки України відбулося відкриття виставки вишиваних ікон отця-доктора Дмитра Блажейовського із циклу «Блаженні мученики УГКЦ», започаткованого отцем після проголошення блаженними 27 мучеників УГКЦ блаженної пам'яті Папою Іваном Павлом II.

Виставку відкрив молитвою і вступним словом парох храму отець Зіновій Хоркавий. Про особливість та унікальність цієї виставки, її творчий задум і виконання розповів отець-магістр Ігор Ковальчук, директор музею вишиваних ікон отця-доктора Дмитра Блажейовського. Отець Ігор є сподвижником і популяризатором вишиваного сакрального мистецтва. У 1993 році о. Дмитро Блажейовський звернувся з пропозицією до о. Ігоря допомогти в організації виставки у Львові та відкритті музею (нині він діє за адресою: проспект Чорновола, 2а). Відтоді їх і поєднує вишиване мистецтво. І не тільки: о. Ігор Ковальчук долучився до виходу у світ друкованих праць о. Дмитра Блажейовського – підтримав два великі і неперевершені Божі таланти о. Дмитра – історика Церкви і творця сакрального вишиваного мистецтва.

– Отче Ігоре, коли вперше в Україні була розгорнута виставка вишива-

них ікон?

– У 1992 році отець-доктор Дмитро Блажейовський зробив турне містами України, де відбулися виставки його вишиваних ікон: Львів, Тернопіль, Луцьк, Канів (музей Шевченка), Київ (Національний музей). Усі його твори мистецтва увійшли до друкованих збірок.

– Їх одинадцять. У планах є і наступні?

– Готується до друку дванадцята збірка, у яку увійдуть святі мужі – мученики за Церкву Христову. За задумом, у тринадцяту збірку ввійдуть нові вишивані ікони Богородиці: Унівська, Самбірська. Над окремими отець Дмитро ще працює.

– Якої уваги віддає о. Дмитро кольору, барвистій гамі малюнка?

– У вишиванні отець дотримується канонічної гами. Жовте, золотисте тло символізує вічність, незнищеність. Цей колір несе тепло. Окрім того, багато храмів орієнтовані так, що мають обмежене денне освітлення, і тому ці вишивані ікони немовби наповнюють їх світлом.

– Нитки і канва теж важливі? Чи отець Блажейовський спеціально добирає матеріал?

– У вишиванні ікон отець використовує французькі нитки – муліне, які мають гарантію 100 років, а також італійський акрил. Канва – французького виробництва, також спеціально підібрана за розміром.

Вишивана ікона закарбувала мистецький дух українського народу

– Вишивані ікони є різних розмірів. З чим це пов'язано?

– Ікони на хоругви – великого розміру. Вишивана ікона у парі має розмір 90х60 см. Значно менших розмірів – ікони на фелони. Наприклад, мініатюри святих Володимира і Ольги мають розмір 11х27 см.

– Яких часів сягає історія вишиваних ікон?

– Перші вишивані ікони з'явилися ще у старозавітні часи. У старозавітних храмах розміщували вишивані пелени (на яких були зображені херувими і серафими), якими розділяли храм вірних від святилища (святая святих). Плащаниці у Києво-Печерській лаврі були гаптовані. Ікона Оранти в Софії Київській викладена мозаїкою (це мистецтво нагадує принцип розташування хрестиків на вишивці).

Професор богословських наук, викладач Богословської академії Київського Патріархату, а також теологічного інституту УГКЦ в Івано-Франківську Дмитро Степовик підтверджує канонічність і продовження народних традицій українських вишиваних ікон. Вишивана ікона віддзеркалює створений і поширений в церкві образ, передає загальноприйнятну канонічну гаму кольорів; автор лише вносить власні штрихи до сюжету вишиваної ікони. Вишивка і матеріал, на якому вишивають, у цьому випадку є лише середниками.

– Вишиване мистецтво на Львівщині набуло великої популярності. Чи є у Ваших планах розширення території музею?

– Сподіваємося, що громадськість Львова відгукнеться з підтримкою і допомогою у розширенні території музею, адже не всі експозиції вдається виставити у повноті. Наприклад, лише одна колекція святих мужів складає 46 найменувань вишиваних ікон. У музеї зараз проєксовано 250 найменувань. Вхід

до музею є вільним для усіх відвідувачів; він працює щодня, окрім понеділка та вівторка, з 10 до 17 години. Сайт музею – www.blazheivskyi.org.

– Інша сфера діяльності отця Блажейовського – історична наука. Він є автором численних праць, зокрема шематизмів єпархій – Перемишської, Львівської, Станіславівської, діаспорних єпархій, які за часовими межами досягають понад 100-річний відтинок часу. Графік роботи у 96-річного отця Дмитра, мабуть, напружений?

– Отець Дмитро встає рано, о 5-й годині, а завершує робочий день о 12-й або 1-й ночі. Його наукові досягнення – два докторати (з історії та теології). Основною джерельною базою для о. Блажейовського є ватиканські архіви, тому його постійне місце проживання – Рим. Мистецький доробок отця складає понад 300 вишиваних ікон.

Його праця – гідна поваги. У 1947-1973 роках він служить в українських храмах діаспори і розбудовує їх, працює над їхнім інтер'єром. Він активно шукає українську самобутність і знаходить її у виконанні вишиваних ікон. Щоб передати це мистецтво людям, він видав першу збірку, в яку увійшли 20 взірців вишиваних ікон та хоругв. Також о. Блажейовський був парохом українських парафій Х'юстона, Денвера. Мешканці Х'юстона високо оцінили його священницьку працю – отець Дмитро є почесним громадянином цього міста.

– Чи нагороджений отець-доктор Дмитро Блажейовський українськими державними відзнаками?

– Президент України відзначив працю отця-доктора Дмитра Блажейовського орденом III ступеня за заслуги. Також він нагороджений грамотою ЮНЕСКО.

Розмовляла
Олександра ТИМЧИШИН

Свято Світла у храмі святого Юра

«Мамо, а цього року ми підемо на Свято Світла до церкви Юра? А отець наш буде? А друзі і приятелі з інших спільнот будуть?» – ці запитання

звучать в багатьох віросвітлянських сім'ях напередодні 15 лютого.

Щороку у день Стрітіння Господнього в церкві св. Юра відбувається урочиста Літургія для членів спільнот руху «Віра і Світло». Цього року очолював відправу Преосвященний владика Гліб Лончина, який є дорадчим єпископом руху. Йому співслужили капелани усіх одинадцяти львівських спільнот та крайовий капелан руху «Віра і Світло» в Україні о. Тома Кушка (ЧСВВ).

«Віра і Світло» є міжнародним рухом спільнот, що складаються з осіб розумово неповносправних, їхніх батьків, а також волонтерів-приятелів, котрі, зустрічаючись у дружній спільноті (усього від 20 до 40 осіб), разом спілкуються, святкують і моляться. Цей рух був заснований в 1971 році громадянами Франції Жаном Ваньє та Марі Елен Матьє з метою плекання особливого дару осіб, зраних у своєму інтелектуальному розвитку. В Україні «Віра і Світло» існує вже 15 років і, окрім Львова, охоплює Київ, Тернопіль, Кам'янець-Подільський, Хуст, Тячєво, Жовкву, Стрий; є також зацікавлені групи в Житомирі та Ві-

ниці.

Свято Стрітіння вважається особливим святом руху «Віра і Світло» у цілому світі. Цей день святкується надзвичайно урочисто і називається Святом Світла. Праведний Симеон, який вийшов колись привітати вочлоченого в немічній людській тілі Божого Сина, символізує Церкву, що є відкритою для усіх дітей Божих, незважаючи на будь-які зранення та особливі потреби, а палаючі свічки нагадують, що кожна людина несе у собі вогонь надзвичайної Божої любові. Взнявши на руки маленького Ісуса, служитель Єрусалимського храму зазначив, що це Дитя поставлене «для падіння й підняття багатьох» (Лк. 2, 34). І дійсно, часом, думаючи про феномен осіб зраних інтелектуально, дехто може «впасти», зневірившись та розчарувавшись у житті. Однак члени руху «Віра і Світло» бачать в особах з особливими потребами знак «підняття». Вони переконані, що ці особи, як і кожна людина, мають у цьому світі особливе призначення. Хоча й неповносправні інтелектуально, вони наділені неймовірно щирим серцем, яке вміє любити усіх

справжньою християнською любов'ю. У дружній віросвітлянській спільноті як батьки, так і волонтери-приятелі змінюються – стають добрішими і зростають духовно. Розмовляючи з будь-ким із них, можемо почути: «Наші друзі (так у «Вірі і Світлі» називають осіб неповносправних) змінили мене. Я навчився любити своїх ближніх такими, якими вони є, навчився радіти життю і бути самим собою».

У правильності цих тверджень можна було переконатися і під час Літургії на Святоюрській горі. Присутні у храмі друзі разом з приятелями і батьками молилися, прислуговували владиці, дякували і прославляли Бога, співаючи своїх віросвітлянських пісень, приступали до Тайни Покаяння та Євхаристії, і кожен з них випромінював радість та любов.

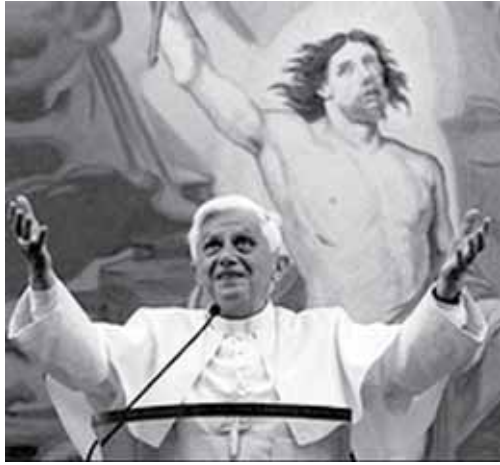
Мабуть, не один свідок цієї незвичайної Літургії, виходячи з храму, промовив разом з праведним Симеоном: «Побачили очі мої спасення, яке Ти приготував перед всіма народами» (Лк. 2, 30-31).

Тарас ЖЕПЛИНСЬКИЙ

Книгу Папи називають анти-«Кодом да Вінчі»

Нью-Йоркська видавнича група «Random House» оголосила про те, що 27 березня цього року випускає у світ англійською мовою книгу Папи Римського Венедикта XVI «Ісус із Назарету». Як відзначає французька «Le Monde», в італійській пресі книгу вже нарекли «Кодом Ратцінґера». З одного боку – тому, що очікувана книга понтифіка повинна зробити свій внесок у суперечку про джерела християнства, спровоковану полемікою навколо «Коду да Вінчі»; з іншого боку – тому, що її американський варіант випускається видавництвом, яке є «щасливим» власником прав на видання бестселера Дена Брауна, чий блюзнірські тези змусили здригнутися Католицьку Церкву.

За твердженням «Random House», в передмові Папа попереджає, що «ця книга – усього лише результат власних пошуків». Теолог, який написав більшу частину твору ще у 2003 році, до сходження на папський престол у квітні 2005 року, відстоює ідею, що образ Христа, запропонований у Євангеліях, «набагато логічніший і з історичної точки зору набагато зрозуміліший від тих реконструкцій, з якими ми зіштовхнулися в останні десятиліття». Він вважає особу, описану євангелістами через кілька десятиліть після її смерті, «розумною і переконливою».

Авторські права на першу книгу Папи Венедикта XVI належать Бібліотеці Ватикану, яка поступилася ними «RCS Libri», видавничому дому групи «Rizzoli Corriere della Sera», поставивши перед останньою умову забезпечити її комерційне поширення за кордоном.

Чи стане світовим бестселером «Код Ратцінґера», розрекламований як антипод книги Дена Брауна? Буде не так просто змагатися з рекордною популярністю американського роману, проданого в 30 мільйонах екземплярів. Але новий Папа і сам непогано «продається». Його перша енцикліка «Бог є любов» («Deus caritas est»), яка з'явилася торік, мала великий успіх. Відповідно до цифр, оприлюднених 29 січня, в усьому світі було продано 1,45 млн. екземплярів. Документ тричі перевидавався на німецькій та іспанській мовах, двічі – на польській. Енцикліка була випущена також з використанням абетки Брейля для сліпих.

В «Opus Dei» знімуть відповідь «Коду да Вінчі»

У католицькій організації «Opus Dei» повідомляють, що на противагу фільму «Код да Вінчі», знятого за романом Дена Брауна, буде створений фільм про засновника «Opus Dei» Хосемарію Ескріве. Про це в Римі повідомив офіційний представник «Opus Dei» Джузеппе Корільяно.

«Нам «Код да Вінчі» не сподобався; нам здалося, що це – примітив у стилі нью-ейдж. Але треба визнати, що для «Opus Dei» він зіграв неабияку роль, викликавши величезне зацікавлення до нашої роботи», – цитує аґентство «Ansa» слова Корільяно. Він додав, що фільм про Ескріве, який був канонізований Папою Іваном Павлом II у 2002 році, «стане відповіддю «Коду да Вінчі». Але не тільки: це – лише одна із наших затей, за допомогою яких ми сподіваємося ознайомити публіку з історичними та церковними аспектами діяльності Прелатури». «Поки що невідомо, буде це кінофільм чи телесеріал. Можливо, реалізовані будуть обидва проекти», – додав Корільяно.

Хто стане режисером фільму про святого Ескріве, поки що також невідомо; повідомляється лише, що цим займеться компанія «Lux Vide», яка належить колишньому главі італійської державної телекомпанії «Rai» Етторе Бернабеї. Компанія «Lux Vide» відома своїми масштабними телепроектами: торік, наприклад, вона займалася екранізацією «Війни і миру», а прославилася завдяки серіалу «Біблія», який, як запевняють у компанії, демонструвався в 140 країнах. Говорять, що головну роль у кінобіографії Ескріве можуть запропонувати Роберту де Ніро, Антоніо Бандерасу або Ніколасу Кейджу.

В інтерв'ю виданню «Републіка» офіційний представник «Opus Dei» заявив, що організація не буде «безпосередньо брати участь у створенні фільму – вона обмежить роллю спостерігача». «Жодної цензури не буде, – пообіцяв Корільяно. – Ми всього лиш хочемо зберегти дійсність історії про земний шлях святого Ескріве». Він підкреслив, що його організація не втручалася й у зйомки «Коду да Вінчі». «Ми поводитися спокійно, хоча могли б подати на них до суду, оскільки вони показали в ролі убивці члена «Opus Dei». Але ми обмежилися тим, що попросили «Sony», щоби у фіналі була додана фраза, яка уточнює, що мова йде про вигадану історію. Здається, це було виконано», – цитує аґентство «Ansa» виступ Корільяно.

У грецькій церкві на фресці зобразили Леніна

На стінах православної церкви в невеликому грецькому містечку Акіуполіс, що поблизу греко-македонського кордону, з'явилися не зовсім звичайні фрески, на одній із яких зображений Ленін. На фресці вождь Жовтневої революції відрізає бороду святому Луці – архієпископові Сімферопольському (в миру – Валентину Феліксівичу Войно-Ясенецькому) – відомому священнослужителю і професійному хірургові, який був репресований більшовиками і в 2000 році прилучений до лику святих. Крім Леніна, на фресках фігурують і інші «нехристиянські персонажі», у тому числі Гомер, і навіть китайці, зображені у сцені побиття православних місіонерів під час Боксерського повстання в Китаї у 1900 році.

Незвичайні фрески викликали протест багатьох православних священнослужителів, а також представників грецької влади. Як заявив префект регіону Панайотіс Псоміадіс, «ми категорично засуджуємо подібну профанацію». Про своє обурення

заявив і глава місцевої єпархії єпископ Спиридон, який закликав притягнути винних священнослужителів до відповідальності перед церковними ієрархами.

Тим часом місцевий священик о. Доротеус заявив у своє виправдання, що «художник просто вибрав сучасний підхід». «Наша традиція не обмежує вибір персонажів для фресок – з умовою, що центральні сюжети завжди повинні зображати Ісус Христа», – додав він.

Елладська Церква розслідує обставини появи фрески

Елладська Православна Церква санкціонує розслідування обставин, при яких на стінах православного храму з'явилася фреска із зображенням Леніна. Про це було оголошено за результатами засідання постійної комісії Священного синоду. Синод зажадав письмових пояснень від правлячого архиєрея єпархії, до якої належить храм. Зокрема, єпископ повинен пояснити, яким чином зображення потрапило на стіни храму, і чи було отримане схвалення сюжету зі сторони храмової комісії Грецької Церкви. Архиєрей повинен прояснити і питання, чи володіє автор фресок відповідною іконописною кваліфікацією.

Світська влада і низка церковних діячів також висловили невдоволення у зв'язку з незвичайним сюжетом фресок в Акіуполісі. Засоби масової інформації в усьому світі рознесли новину про появу дивних зображень як сенсаційну.

Цей випадок виявився не єдиним у Вселенському Православ'ї. На початку XXI століття в одній із румунських церков з'явилася фреска із зображенням Папи Римського Івана Павла II, генерального секретаря КПРС Михайла Горбачова і президента США Джорджа Буша-старшого. На зображенні два політики й понтифік проповідують на тлі політичної карти світу. Сюжет, за задумом автора, відбивав несприйняття ним комуністичної ідеології.

Заарештували католичок, які відстоювали свою церкву.

У Нью-Йорку вночі 12 лютого поліція заарештувала шістьох жінок, які протестували проти закриття церкви. Арештовані жінки були серед двох десятків парафіянок церкви Богоматері Цариці Ангелів у Східному Гарлемі, які в безнадійній спробі врятувати храм організували у ньому цілодобове чергування. Церкву повинні закрити 1 березня. Демонстранти вирішили продовжувати чергування в церкві безстроково і проводити служби, навіть якщо їм заборонить Нью-Йоркська єпархія.

3 католицької каплиці у США винесли хрест

Президент коледжу Вільяма та Мері у Вірджинії, США, Джин Р.Ніколь розпорядився прибрати хрест з історичної каплиці коледжу «Рен чепел», мотивуючи своє рішення тим, що каплиця повинна приймати студентів усіх релігій. «Це правильно, що наш коледж приймає усіх, – сказав Ніколь. – У нас існує релігійна розмаїтість, і нам хочеться, щоб цієї розмаїтості було ще більше».

Джин Р.Ніколь, який став президентом коледжу в 2005 році, також зазначив: «Це прекрасне місце належить усім, а не тільки нашим студентам-християнам».

Понад 10.000 чоловік від початку осені 2006 року вже підписалися під проханням, підтримуючи Вінса Хейлі, який вимагає, щоби Ніколь повернув хрест на вівтар, і всього лише близько 1.100 студентів, випускників та інших підтримали Ніколя. «Забираючи хрест, ми демонструємо, що не цінуємо більше нашої спадщини, – а це неправильно, – сказав В.Хейлі, директор досліджень в «American Enterprise Institute».

У відповідь на протести Джин Ніколь вирішив, що із грудня хрест буде виставлятися в каплиці по неділях. Зараз він створив комітет, який вивчить місце релігії та каплиці у загальноосвітніх університетах.

Чемпіони Європи з міні-футболу – священники

Перемогою збірної Польщі завершився 15 лютого чемпіонат Європи з міні-футболу серед представників католицьких єпархій, що проходив у столиці Боснії і Герцеговини Сараєво. У фінальному матчі збірна Польщі у серії пенальті узяла гору над Хорватією (основний час завершився внічию 1:1). Кубок переможцям вручив католицький кардинал Боснії і Герцеговини Вінко Пульч. Кращим бомбардиром турніру став священник із Польщі Марсель Олшовка, який забив 6 голів у шести матчах.

Матч за третє місце закінчився перемогою господарів турніру боснійців над Португалією – 2:1. У змаганнях також взяли участь священнослужителі Австрії, Італії, Іспанії, Словенії, Угорщини та Румунії.

Перша такий чемпіонат відбувся у 2005 році в Австрії, а в 2006 році чемпіонат приймала Хорватія.

Католицька Церква проти шлюбів неповнолітніх

Католицька Церква в індійському штаті Західна Бенгалія вирішила вдатись до радикальних методів у боротьбі зі шлюбами неповнолітніх. Як повідомляє Reuters, місцевий єпископ оголосив, що відлучатиме від Церкви людей, котрі насильно змушують підлітків одружуватися. «Ми не будемо хрестити дітей винних і не допускати до родини у церкву», – заявив єпископ Джозеф Гомес.

За законом, у шлюб в Індії можуть вступати дівчата не молодше 18 років і юнаки від 21 року, однак на практиці цей принцип повсюдно порушується. За даними уряду, близько 65% дівчат в Індії виходять заміж ще до сповнення 18 років, а неурядові організації підраховали, що щодня в країні відбувається 150 одружень неповнолітніх. Відзначено випадки, коли заміж віддавали навіть 6-літніх дітей. Недавно індійський парламент ухвалив притягати до кримінальної відповідальності індуїстських жерців, що здійснюють чин одруження підлітків.

За словами єпископа Гомеса, у його густонаселеній єпархії вже як мінімум дюжину родин покарано за порушення закону – їм заборонено приступати до причастя протягом найближчих трьох років за те, що вони підтримали підліткові шлюби. «Це дисциплінарне покарання – частина нашої загальної програми, – заявив католицький священник Джозеф Бісвас. – Ми хочемо, щоби усі в країні жили за законами».

У той же час єпископ Гомес заявляє, що двері Церкви ніколи не будуть «закриті» для прихильників дитячих шлюбів, якщо вони здійснять акт покаяння. «Ісус ніколи нікого не відкидає. Він може покарати, але того, хто кається, Він прощає», – заявив прелат.

Російські вчені підтверджують справжність великої святині

Сяйво Туринської плащаниці

Суперечки навколо автентичності цієї реліквії не вихають уже понад сто років. Тепер до них долучилися і російські вчені. Гіпотези, недавно висунуті провідними фізиками Росії, дозволяють пояснити багато загадок і зробити висновок: на полотні, збереженому в Італії, дійсно залишилися сліди тіла та щирий лик Христа.

У біографії Туринської плащаниці є ще багато «білих плям». Уперше в історичних документах вона згадується як власність французького барона Жюфрея де Чарні – нащадка тамплієра Жюфрея де Чарні, спаленого у 1314 році на багатті поряд з іншими лицарями Храму Господнього за звинуваченням у чорнокнижництві. Коли в 1356 році в Потьє помер Жюфрей-син, його вдова, виставляючи

плащаниця потрапила до професора Макса Фрея, який понад двадцять років очолював всесвітньовідому криміналістичну лабораторію в Цюріху. Вчений-практик встановив, що на поверхні тканини залишився пилік шістдесяті видів рослин, причому сім із них росте тільки в Палестині. Інші, як з'ясувалося, поширені в Туреччині, Південній Франції, Італії. Це відповідає історично відомому шляху передачі реліквії з одних рук в інші. Виходило: якщо плащаниця – підробка, то її творці були людьми воістину надприродної передбачливості! Сотні років тому вони вгадали, яких висот досягне наука у двадцятому столітті, і, щоб обдурити нащадків, не полінувалися спеціально з'їздити в Палестину, з-

приблизно однаковими: на підставі розпаду вуглецю виробництво тканини датували приблизно 1300 роком нашої ери. Виходило, що виткана вона була через тринадцять століть після того, як у неї загорнули тіло Ісуса.

Висновки були привселюдно оголошені 13 жовтня 1988 року на прес-конференції в Британському музеї. На запитання про те, як через такий висновок трактувати визнані на користь автентичності плащаниці факти, західні дослідники лише розводили руками.

Ватикан також визнав висновки вчених. Хранитель плащаниці кардинал Турину Антоніо Баллестреро, на долю якого випало офіційно оголосити її підробкою, витерпів болісне приниження. Не менш ураженим відчував себе і покійний нині Папа Іван Павло II, який незадовго до цього привселюдно поклонявся плащаниці, назвавши її найдорогоціннішою з католицьких святинь.

НЕВРАХОВАНА «ХІМЧИСТКА»

Однак виявилось, що святі отці поквапилися погодитись із торжествуючими атеїстами. Перший варіант пояснення протиріч, які виявилися в наукових дослідженнях плащаниці, був запропонований представниками російської криміналістики. На думку доктора хімічних наук Сергія Корнєва, насамперед необхідно було взяти до уваги той факт, що до появи в Туринському соборі плащаниця побувала в багатьох перипетіях. Корнєв та його співробітники нагадали колегам: за старих часів був такий спосіб очищення і консервації полотна, як його промивання в розчині бавовняної олії. Завдяки такій процедурі в тканину вноситься вуглець, який і компенсує той, що розпався. А скільки таких середньовічних «хімчисток» і якої інтенсивності могло бути проведено, невідомо.

Украй безглуздим, на думку дослідників, було також рішення взяти для аналізу зріз із того краю, за який плащаницю тримали руками, внаслідок чого він більше, ніж середина полотна, був підданий найрізноманітнішим забрудненням. Як би там не було, дату розпаду «первісного вуглецю» у полотні російські вчені ґрунтовно похитнули. Тканині може бути і 1300, і ті самі 2000, і 3000 років. З російською версією незабаром погодилися і фахівці з Чиказького та Лондонського університетів.

І ВСЕ-ТАКИ ВОНА – СПРАВЖНЯ!

Два роки тому, причому точно до Великодня, учені підготували дві нові сенсації. Експерт з історії текстильних виробів зі світовим іменем, професор Мехтільда Флері-Лемберґ зі Швеції, дослідивши під час реставрації покривало, твердо заявила на прес-конференції, спеціально присвяченій Страсному тижню:

– Тканина плащаниці виткана зовсім так само, як і матеріал, недавно знайдений у ході археологічних розкопок в Ізраїлі. Немає ніяких сумнівів, що вона відноситься до I століття н.е. або до ще більш раннього періоду. Не фізико-хімічний стан тканини, яка за століття могла піддатися будь-яким забрудненням, а саме метод ткацтва та особливості швів, які залишилися абсолютно незмінними, є головним ключем у встановленні віку плащаниці.

Одночасно із професором Флері-Лемберґ виступив керівник Британського товариства Туринської плащаниці біолог Марк Гаскін. Він повідомив результати лабораторних досліджень іншої, куди менш знаменитої святині – закривавленого шматочка тканини, що зберігається в катедральному соборі іспанського міста Ов'єдо. Ця реліквія, іменована «сударіумом», вважається вірними шматком хустки, яким накрили

голову Ісуса Христа після Його смерті. На відміну від Туринської плащаниці, у біографії якої є багато темних місць, історія «сударіума» з усіма подробицями простежується аж до I століття н.е. Її першою власницею була знатна римлянка Лідія Калліна, яка прийняла християнство і була заслана за це в Іберію (нинішня Іспанія). А Калліні клаптик тканини нібито достався від самого апостола Павла, якого вона переховувала під час відвідування ним Риму. Підсумки медико-генетичних тестів, проведених Марком Гаскіним, сенсаційні: вони ствердили, що шматок хустки з Ов'єдо та плащаниця торкалися тіла однієї і тої ж людини!

Формула Божественного вогню

Своє слово сказали зрештою і російські фізики. Проблема Туринської плащаниці стала ще одним аргументом на користь глобальної теорії, що пояснює й багато інших, найтаємничіших таємниць світобудови. На кафедрі мікро- та космофізики Московського інженерно-фізичного інституту доктором наук, професором Борисом Родіоновим розробляється концепція нитковидних атомів. На думку професора, ці атоми, що відрізняються від відомих нам із курсу шкільної фізики кругленьких атомів, і стали першоосновою виникнення Всесвіту. Теорія Родіонова завойовує серед фахівців все більше визнання.

У МФІ відбувся «великодній» семінар, спеціально присвячений придатності даної теорії до розкриття таємниць туринської реліквії. У його роботі взяли участь багато докторів наук. Вимальовуючи складні формули, учені показали, як по кожному з атомів-ниточок, діаметр яких менший, ніж у їхнього сферичного «братчика» у тисячі разів, здатна передаватися енергія в 40 ват. У сукупності ці енергетичні розряди і могли, виходячи від тіла Бога-Сина, «простромити» Туринську плащаницю тими опіками-крапочками, сліди яких виявив Джон Джексон.

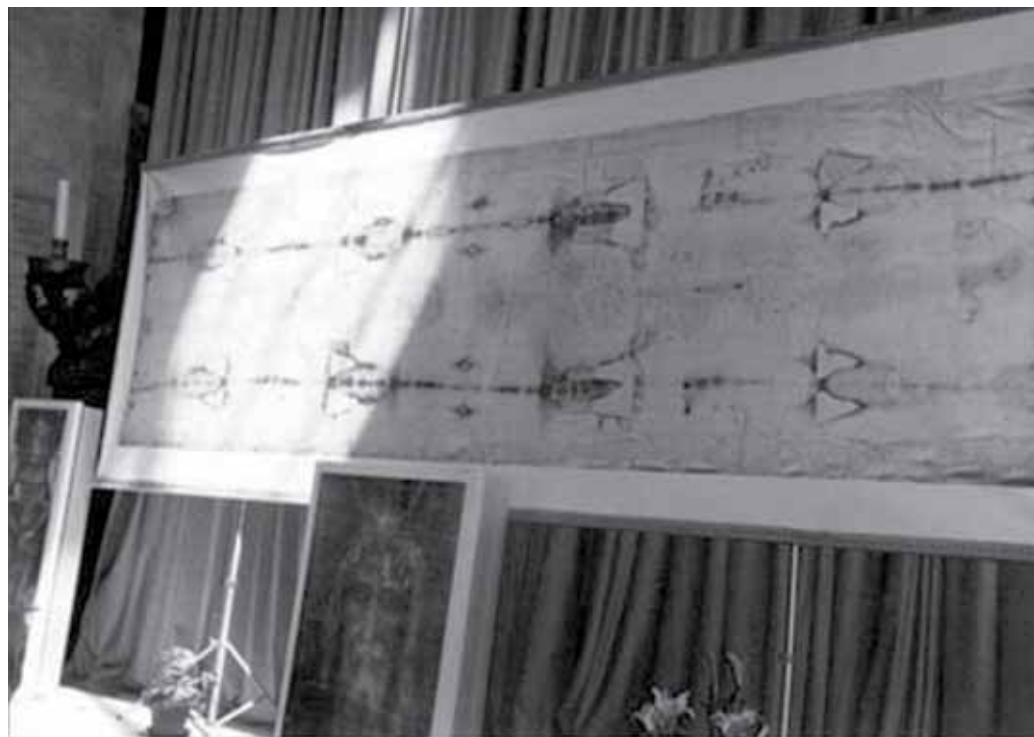
– Чому нитковидні атоми не дають про себе знати на кожному кроці? – поцікавився я в професора Родіонова.

– Нитковидні атоми – джерело буття, божественне джерело. По них, на відміну від властивих Землі сферичних атомів, енергоінформація передається зі швидкістю принципово іншого порядку. Зрозуміло, що таке не може відбуватися на кожному кроці, – люб'язно пояснив доктор наук. – Зараз я вам усе поясню...

Під його рукою на дошці в аудиторії МФІ зарясніли рівняння, що математично оповідають про пригоди електрона у певному «е-захваті». Із усього цього, судячи зі схвальних кивків світил фізики, однозначно випливала автентичність Туринської плащаниці і природність Великоднього вогню в Єрусалимському храмі. Про це кращі фізико-математичні уми Росії мали намір довести до відома директора Російського центру Туринської плащаниці Олександра Белякова, але на семінарі, незважаючи на запрошення, він був відсутній.

Суперечки про Туринську плащаницю серед учених продовжуються, але для вірних вона була і залишається безсумнівною святинею. Коли у 2000 році її виставляли на огляд, поклонитися реліквії до Турину прибуло три з половиною мільйона прочан. Наступний раз простий смертний зможе побачити її лише у 2025 році.

Олексій ХАРЛАМОВ

святиню напоказ, нажила на плащаниці чималий капітал. Перемінивши чимало власників, плащаниця зрештою стала власністю Ватикану.

Аргументи «за»

Коротенько нагадаємо основні етапи дослідження Туринської плащаниці. Наприкінці XIX століття італійський фотограф Джованні Фарнецці виявив, що обличчя на християнській реліквії являє собою свого роду негатив. Народжувалася сенсація: навіть атеїсти, які презирливо найменували Туринську плащаницю «благочестивою підробкою», не могли запропонувати пояснення, для чого подібний спосіб «малюнка» міг би знадобитися «середньовічним фальсифікаторам».

У XX столітті за справу узялися криміналісти. Вони зробили висновок – людина, відбиток тіла якої залишився на тканині, перенесла саме ті страждання, які описані в Євангелії. Зокрема, у неї зламаний ніс, обличчя залите кров'ю (з'ясували і її групу – найрідша серед людей, четверта). Експерти встановили і те, що нещасного били спеціальними батогами з металевими наконечниками – саме такими, які використовувалися древніми римлянами для покарання рабів. Учені навіть довели, що мучителів було двоє: коротун і високий.

У сімдесяті роки минулого століття

брати там рідкісні травички і посипати ними тканину.

На початку вісімдесятих років реліквією зацікавився фізик з Військової академії США Джон Джексон. Завдяки унікальним комп'ютерним програмам Пентагона він з'ясував: зображення на Туринській плащаниці з'явилося шляхом випалу мікрОВОЛОКОН ниток. Обвуглені вони крапковим, мозаїчним чином. При цьому жодне з відомих на сьогодні науці випромінювань подібного ефекту не дає. Мова йде про якісь невідомі нам промені та енергії.

Прихильники справжності реліквії зраділи! У таємничості випромінювання вони доглянули паралель зі світлом-вогнем, яким просявав під час Переображення на горі Тавор Ісус Христос, виявивши апостолам Свій справжній лик. На їхню думку, цей вогонь подібний до божественного вогню, що самозаймається кожної Великодньої ночі в Єрусалимському храмі і іскри якого не обпалюють рук вірних.

АРГУМЕНТИ «ПРОТИ»

Однак незабаром вірі в автентичність Туринської плащаниці був нанесений жорстокий удар. У 1988 році Католицька Церква дозволила відрізати від неї 7 см², які були піддані радіовуглецевому аналізу для встановлення віку тканини. Відріз був поділений на шматочки і переданий у низку лабораторій. Результати у всіх дослідників виявилися

На шляху до Держави Праведності

руватиметься і не блукатиме манівцями усіляких хистких та сумнівних «просторих воріт і широких доріг» (Мт. 7, 13) сучасного глобалізованого і «секуляризованого» світу. Себто, за суттю і змістом, – чимало розбещеного і гріховно-розпусного, бездуховного і «ліберально»-безбожного.

На це спроможна та сила, яка не тільки з найвищих державних трибун, голосно і з великим пафосом устами свого лідера проголошуватиме (однаке суто формально!) дуже шляхетні і правильні «супердуховні» гасла, але й правдиво, міцно та неухильно спиратиметься і легітимно й демократично пропагуватиме і реально та повсякчас утверджуватиме їх у вітчизняному соціумі, а конкретно – зафіксовані у Святому Письмі універсальні норми і приписи Божого Закону, християнські морально-етичні та духовні засади і цінності; ті самі, які мають на українських землях більш ніж тисячолітню плідну і славну історію та традицію. Така громадсько-політична сила, котра об'єднає, згуртує громадян України, а передусім – практикуючих християн – мирян різних конфесій, обрядів і деномінацій – православних і греко-католиків, римо-католиків і протестантів, етнічних українців та представників нацменшин. Загалом – тих небайдужих і суспільно активних та фахово-кваліфікованих громадян і патріотів, що готові взяти на себе відповідальність (у т.ч. – владно-урядову) за долю нашої Вітчизни та її багатостраждального народу. Це, зокрема, – реформування суспільства та держави в сьогоденні та майбутньому на засадах відродження й утвердження внутрішньої та зовнішньої свободи людини, а в цілому – всіх її законних прав і свобод. І, перш за все, шляхом поширення й свідомо-вільного запровадження в

бода цілковито і повністю породжується, передусім, духовною свободою кожної людини;

– необхідні соціально-економічні та політичні реформи у суспільстві жодним чином не можуть проводитися якимись насильницькими чи примусовими діями, а виключно з внутрішньої свободи та твердих переконань вільних і свідомих громадян;

– тільки така вільна і свідома людина може протистояти суспільним та соціальним негараздам і проблемам, підтримувати та утверджувати принципи свободи, демократії та законності, проявляти справжню любов до ближнього та своєї Батьківщини, бути небайдужою до нагальних проблем суспільства і людства загалом;

– людина та її законні права і потреби, свобода, особиста і національна гідність та честь мають реально стати найголовнішою і найважливішою цінністю для всіх суспільних інституцій – родини, Церкви, соціуму, держави;

– найпершим і головним (хоч і не єдиним) місцем та джерелом зберігання, збагачення і передачі наступним поколінням кращих традицій свого народу, рідної мови і загалом невмирущих надбань національної та світової культури, а надто – духовності і норм моральних вартостей, у т.ч. любові та поваги до оточуючих людей та своєї Батьківщини, має бути родина, сім'я;

– саме через Свого Єдинородного Сина Ісуса Христа Бог-Отець явив людству «закони свободи» та постійно утверджує їх у світі; насамперед – через очищені й освячені у щирому покаянні та упокоренні Божій волі серця і душі людей, через правдивих християн – незалежно від їх конфесійної належності і традиції,

тих чи інших суперечок, як правило, є пріоритетно вищими за будь-які колективні (включаючи т. зв. «корпоративні» та «державні») інтереси.

Отже, праведність – це, насамперед, наявність і правильний стан особистих стосунків людини з Всевишнім Богом; усе те, що, зрештою, дає таким людям свідоме бажання, можливість і здатність творити в соціумі Його правду і волю.

Виходячи з цього, об'єктивно постає актуальна й нагальна потреба суспільно-організаційного об'єднання, консолідації усіх таких свідомих та громадсько і політично небайдужих громадян, а найперше – віруючих у Христа-Спасителя та Його вічне і всемогутньо-життєдайне Боже Слово; усіх тих, хто щиро і палко прагне духовного, морального та національно-культурного відродження, оновлення і преображення українського суспільства, його докорінного політичного, економічного та соціального реформування. Словом – тих активних, компетентних і відповідальних громадян України, а надто – правдивих, богобоязливих християн і патріотів – «світло для світу» та «сіль землі» української (Мт. 5, 13-14); тих, сучасних вітчизняних Йосифів і Мойсеїв, Ісусів Навинів і Давидів, Даниїлів та Мардохеїв, які мають у собі тверду впевненість, що вони особисто перебувають у правильних взаєминах з Богом та покликані Ним до плідної громадської і суспільно-політичної діяльності, включаючи владні органи і структури різних рівнів.

Це саме до нас, християн-патріотів, як ніколи до того, нині актуально звучать закличні слова Господні: «Підніміть знамено на відкритій горі, піднесіть голос; махніть їм рукою, щоб ішли у ворота володарів. Я дав повеління обраним Моїм і закликав для звершення гніву Мого сильних Моїх, які торжествують у величі Моїй». Іншими словами, якраз нині і «настав час, щоб царством оволоділи святі». Тобто – діти Божого народу. І саме через таке їхнє самовіддане служіння «Я покараю [цей жорстокий і безбожний] світ за зло, і нечестивих – за беззаконня їхні, і покладу кінець зарозумілості гордих, і понижу пихатість гнобителів; зроблю те, що люди будуть дорожчі за чисте золото, і мужі – дорожчі за золото офірське» (Пор.: Іс. 13,2-3 – 11-12; Дан.7,22).

Хто чинить правду і волю Божу, той праведний, як праведний Господь! Нехай благословення Господнє завжди буде з кожним із нас! Боже великий, єдиний, нам Україну храни!

Володимир ЄРЬОМЕНКО

Неупереджений аналіз суспільно-політичних процесів в Україні, а надто останніх кількох років, переконливо свідчить про початок народження суттєво нового соціоутворення, а саме – модерної демократичної і свідомої української політичної нації, сучасного вітчизняного громадянського суспільства. І там же, на «помаранчевому» Майдані, де могутньо й благодатно діяв Дух Божий «на кожне тіло» (Йоїл 3,1), яскраво висвітлювалося не тільки нездоланне прагнення народу до загальнонаціональної консолідації, єдності і злагоди («Схід і Захід – разом») та докорінних змін на краще всієї громадсько-політичної і соціально-економічної ситуації в країні, а також його тверде бажання мати своє потужне і впливове моральне й духовне опертя та провідника. Такого свого авторитетного духовного провідника і душпастиря, місію якого ефективно та успішно може виконувати лише соборна, єдина і праведна у Господі вітчизняна – розмаїта і різнобарвна – Христова Церква.

Так, справді – дуже суперечливим та дещо неочікувано-прикрим був перебіг відомих подальших громадсько-політичних і, перш за все, владно-урядових подій та тенденцій у нашій державі, а особливо – після березневих (2006 р.) парламентських та місцевих виборів. Вони, як добре відомо, викликали велике розчарування серед мільйонів демократично й патріотично налаштованих українських громадян.

Разом з тим, усе це переконливо і красномовно доводить наступне: запропонувати всеукраїнському загалові справжню, всебіч осмислену й реалістичну стратегію і тактику рішучих та послідовних позитивних системних змін у всіх сферах людського буття спроможна тільки якісно та засадничо нова суспільно-політична сила. Тобто така сила, котра не на рівні лише голосливих та пустопорожніх заяв і декларацій, а дійсно жодним чином не буде пов'язана з будь-якими кримінально-мафіозними і кланово-олігархічними «поняттями» та «схемами», або, скажімо, «кумівством», безхребетністю, компромісом чи, навіть, прямою капітуляцією і зрадою перед лицем усього того аморального і скандально-корупційного, нечестивого та злочинно-беззаконного, яка, принципово відкидаючи і засуджуючи будь-які екстремізм та тоталітаризм, нетерпимість та людиноненависть, водночас ніяк не ке-

усіх сферах соціально-суспільного життя християнської етики і моралі та інших християнських духовних і суспільних вартостей. А особливо – любові, милосердя і доброчинства. Тобто – побудови в Україні своєї рідної «Держави Праведності», зразкового і вріднобіч гармонійного суспільства, в якому би в добробуті, достойно й комфортно, при безумовній повазі та пошануванні людської гідності й усіх законних прав та свобод, її громадяни жили у спокої, мирі і злагоді, незалежно від їх етнічного походження та рідної мови, конфесійно-релігійної приналежності, соціального та освітнього статусу, політичних або світоглядних переконань, статі чи інших чинників та обставин. При цьому, серед іншого, особливо слід зважати, зокрема, на те, що:

– справжня особиста та політична сво-

– які у такий спосіб отримують бажання та здатність виконувати ці закони;

– міра внутрішньої свободи людини, як особистості, знаходить своє відтворення у сформованих нею урядових установах та структурах, позаяк відповідний закон (свободи чи несвободи) виходить, передусім і безпосередньо, із серця людини;

– кожна людина є улюбленим Боже створінням і, як така, має абсолютну цінність – незалежно від того, що вона здатна (або нездатна) робити, наявних у ній недоліків та вад, етнічного чи расового походження, мовної, конфесійної чи соціально-класової приналежності, статі та будь-яких інших своїх особливостей;

– законні права, свободи та інтереси кожної людської особистості, яка носить у собі образ і подобу Божу, мають гармонійно поєднуватися, однаке в разі

Християнське розуміння чудес

Різного роду незвичайні явища самі по собі ще не є чудесами і отримують характер чудесного лише при визначеному способі їх розуміння; при цьому для атеїстів завжди залишається можливість відкинути або тлумачити їх як галюцинації тощо... Навпаки ж, при визначеному підході до того чи іншого, на перший погляд, звичайного явища, воно може отримати характер чудесного. Такого значення, наприклад, може набути одужання дитини в очах віруючої матері, якщо одужання настало після її молитви. Зазвичай під чудом розуміють подію, яка виходить поза рамки законів природи або природних сил людини, подію, зумовлену надприродними силами людей або більш могутніх істот.

диться в коло релігійно-філософських поглядів, не зустрічаючи в цьому ніяких протиріччів зі сторони гносеологічних, ні метафізичних теорій цього часу. Тільки в новій філософії, на ґрунті все більше і більше вивчених закономірностей природи, поняття «чудо» зустрічає рішучий протест не тільки зі сторони метафізичних поглядів, але і таких філософів, які були дуже релігійними.

Єврейський філософ Спіноза піддає чудо беззаперечній критиці. «Бог є природа», – каже він, і якщо думати, що Бог порушує закони природи, то це означає, що він протирічить сам собі.

а й навіть шкодить йому.

Із нових теорій про чудеса цікава «філософія містики» Дю-Преля, який розділяє в людській природі почуттєвий та трансцендентальний суб'єкти. Перший підкоряється законам чуттєвої природи, а другий володіє інтуїтивним способом пізнання. Отже, людина пізнає усі незвичайні явища тільки трансцендентальним суб'єктом...

Зрозуміло, що людина прагне чудесного і схиляється перед чудом. Але той, хто дійсно шукає шлях до Бога і бажає набути справжнього релігійного досвіду, повинен насамперед не надавати чуду особливого значення і перебороти в собі неспокійне прагнення шукання чудес. Він повинен привчити себе, що релігійне і чудесне – це не одне і теж, що шлях, який

є справжнім виявленням якихось невідомих нам сил.

Якщо ж сталася подія, яку природно поки що неможливо пояснити, то християнин повинен бути тут дуже обережним, міркуючи про її причину. Бо неприродне може бути і від сатани: «Встануть лжепророки і покажуть великі ознаки та чудеса, щоб спокусити, якщо можливо, і обраних» (Мт.24,24). Християнин, який вірить у Христа тільки через Його чудеса, ще не знайшов правильного шляху до Нього, бо чудеса не були головним ділом у Його житті; вони були природним виявом любові до людей. Він Сам, як Бог у тілі, був найбільшим чудом, незрівняно більшим за всі чудеса. В каноні про страждання Ісуса Христа говориться: «Знамення чекав Ірод чудесного, не ро-

Давньогрецький філософ Геракліт і загалом усі піфагорійці вважали чудом безпосередній вплив богів та демонів на життя людей. Взагалі, релігійно-містичні елементи, які відкрили доступ усьому чудесному, були присутні в тій чи іншій мірі у більшості філософів древності: починаючи з Фалеса, який стверджував, що «все повне богів», і закінчуючи неоплатоніками в особі Ямвліха та Прокла. Навіть Сократ зі своїм тверезим поглядом на світ не зміг відкинути можливість чуда.

В середньовічних містиків визнання чудесного витікало безпосередньо з релігійного поняття про Бога як Творця і Промислителя світу. «Вся створена Богом природа є наслідком Його волі. Отже, чудо також є проявом Божественної волі», – така точка зору належить блаженному Августину. Рейхлін говорив, що чудодійною силою володіють слова Святого Письма в устах того, хто усім еством наближається до Бога.

Після цього до релігійних понять чудес приєднуються натурфілософи, які відкривають чудесну взаємодію між рухами планет і людською долею, а також універсальну чудотворну матерію, або філософський камінь. Ця містика природи найбільш відбита у вченні Агрипи Нетесейма. Взагалі, як у древності, так і у середньовіччі філософське поняття «чудо» з надзвичайною легкістю вво-

Лейбніц твердить про наперед визначену в світі гармонію. Про чуда він також казав як про події, які давно визначені у світі. «Чудеса, – запевняв він, – так само входять в порядок речей, як і звичайні події, і відрізняються лише своєю незвичністю».

Ще більш рішучий супротив чуда представлений зі сторони емпіризму. Емпіризм визнає закони природи всезагальними і необхідними для всіх нормами; вчить, що причинний зв'язок має закономірний характер, тобто може бути підведений під якесь правило. Таким чином, усі події підпорядковані тим чи іншим законам причинності. Тому чудо, як порушення закономірного ходу природи, не є з точки зору емпіризму чимось абсолютно немислимим і неможливим, а пояснюється як нормальне явище (або відкидається). Таких поглядів дотримувався, зокрема, Юм.

До рішучих противників чудес потрібно також зачислити й Канта. Ми можемо, – говорить він, – довіряти тільки нашому досвіду, який притаманний кожній людині. Тому чудеса, які являють собою подію виключно індивідуальну – є не що інше, як «сон наяву». В дусі Канта вирішує проблему чудес і Шлеєрмахер, який уважав «чудо» лише релігійним терміном. З точки зору Гегеля, віра в чудеса релігійному благочестю не тільки не потрібна,

веде до Бога через чудеса, найбільш непевний (бувають бо і чудеса не від Бога). Тому цей шлях може не привести до Бога, а зовсім навпаки.

У світі існує багато небаченого, дивовижного і чудесного, що відбувається за законами природи, та коли йде мова власне про релігійне чудо, то мається на увазі дещо інше. Чудо – це щось реальне, що дійсно сталося, об'єктивно-достовірне. Це достовірний факт, який відбувся в навколишньому нашому житті, але цю подію не можна пояснити жодними відомими законами природи. Проте чудо не є наслідком без причини: воно має у своїй основі діяння невідомих нам (надприродних) причин. І чудо

зуміючи великого чуда, що Бог-Творець творіння стоїть перед ним» (4 пісня). Отже, для людини духовної, багаті на релігійний досвід, межа між природним і надприродним ніби стирається. Для неї все природне повне чудесного сенсу, а все божественно-надприродне переживається нею як таке, що відповідає еству Духа Божого.

Василь ЗАГНИБІДА

Чуда християнського світу:

1. Туринська плащаниця.
2. Запалення благодатного вогню у храмі Гробу Господнього у Єрусалимі.
3. Нетлінні моці св. Бернардетти з Лурду.

ВАТИКАН...

Держава-місто Ватикан (Stato della Citta' del Vaticano) – місто-держава, розташована в межах столиці Італії Риму, на пагорбі Монте-Ватикано, від чого й походить її назва. Площа – 0,44 км²; населення – близько 1 тис. чоловік. Є центром Римо-Католицької Церкви і резиденцією її глави – Папи Римського. Держава Ватикан утворена в 1929 році на підставі Латеранських угод, укладених між Римо-Католицькою Церквою та Італійською державою. Офіційна мова – латинська, робоча – італійська.

Щодо Ватикану застосовуються два визначення: «Святий Престіл» чи «Апостольська столиця» і «Держава-місто Ватикан». Перше означає центр Римо-Католицької Церкви та сферу компетенції Папи Римського в якості її глави. Під другим мається на увазі незалежна держава, главою якої є той же глава Римо-Католицької Церкви. Будучи абсолютним монархом держави Ватикан, Папа Римський поєднує у своїй особі вищу законодавчу, виконавчу та судову владу.

У Ватикані розташовується Римська курія та церковний уряд, що складається з дев'яти конгрегацій (департаментів, що відповідають статусу міністерства у світській державі), трьох трибуналів і трьох секретаріатів, в адміністративно-

му апараті яких працюють понад 3 тисячі чоловік (в основному духовні особи). Будучи самостійною державою, Ватикан має свій герб, прапор, гімн, пошту, радіо, телеграф, пресу та інші атрибути державної влади. Він також є великим власником капіталів і власником акцій низки компаній та банків, має власну нерухомість в Італії, Іспанії, Німеччині та деяких латиноамериканських країнах. Важливе джерело прибутків Ватикану становлять також внески національних Католицьких Церков, виробництво та продаж поштових марок, монет, сувенірів. Грошова одиниця – ватиканська ліра (донедавна була в обігу поряд з італійською лірою в межах держави Ватикан, а нині замінена євро).

Ватикан обмінюється дипломатичними представниками з більш ніж 100 державами світу, у тому числі і з Італією, на території якої він перебуває. Дипломатичні відносини Ватикану з низкою держав доповнені конкордатами – окремими угодами з урядами цих країн, у яких визначаються місцевий статус Католицької Церкви, її права й умови функціонування.

У Ватикані зосереджені найцінніші скарби культури й мистецтва. Серед архітектурних пам'яток особливу значимість мають базиліка Святого Петра (XV-XVIII ст.); площа Святого Петра (XVII ст., архітектор Л.Берніні); комплекс Папського палацу: Скеля Реджа (XVII ст., архітектор Л.Берніні), Зал Реджа (XVI ст., архітектор А. да Сангалло-молодший);

капели Паоліна (XVI ст.), Сикстинська (XV ст., архітектор Дж. Дольчі, фрески Мікеланджело та ін.), Миколая V (XV ст.); апартаменти Борджа зі станціями Рафаеля; палаці Сан-Дамазо з лоджіями Рафаеля й Бельведер (XVI ст., архітектор Д.Браманте); сади з казино Пія IV (XVI ст., архітектор П.Ліґоріо), а також бібліотека та художні музеї.

ПАПСЬКИЙ АПОСТОЛЬСЬКИЙ ДВІР

Резиденція Папи Римського повністю відповідає його численним титулам: Єпископ Риму, Вікарій Христа, Наступник Князя Апостолів, Первосвященик Вселенської Церкви, Патріарх Заходу, Примас Італії, Архієпископ і Митрополит Римської провінції, Суверен держави-міста Ватикан, Слуга Слуг Божих. Коли мова заходить про Апостольський палац, то маються на увазі не тільки папські апартаменти, але й Ватиканські музеї, станції (кімнати) Рафаеля та Сикстинську капелу. До комплексу «зрощених» будинків різних епох відносять також капелу Ніколіна, споруджену в середині XV століття, та капелу Паоліна із двома знаменитими фресками Мікеланджело.

Уже з V століття поруч із тим місцем, де нині височіє головний символ католицизму – собор Святого Петра, почали будувати приміщення, де могли б жити і працювати спадкоємці апостола Петра. Комплекс палаців поступово розширювався і збагачувався творами мистецтва. В епоху Відродження відбувся справжній архітектурний бум, і цілий міський квартал Риму перетворився в грандіозний комплекс будинків, у будівництві яких брали участь найвідоміші архітектори, скульптори та живописці – Браманте, Берніні, Мікеланджело, Рафаель та багато інших. Ватиканські палаці – один із найвеличніших у світі архітектурних ансамблів з історичної та художньої точок зору. Цей комплекс, що складається з понад тисячі приміщень, декількох каплиць, музеїв і папської бібліотеки, є сховищем безлічі шедеврів світового мистецтва з найдавніших часів. Їхня розмаїтість вражає: тут можна побачити давньоєгипетські, сирийські, античні реліквії (у тому числі й такі всесвітньо відомі

твори як Аполлон Бельведерський та Лаокоон), скульптури й мальовничі полотна епохи Ренесансу, колекція древніх географічних карт. Будівлю, у якій нині міститься Ватиканська пінакоотека, було зведено архітектором Лукою Бельтрамі для папи Пія XI. У будинку знаходиться Головне управління справами Ватикану, сховище, реставраційні майстерні та п'ятнадцять залів, у яких виставлено 460 творів, до яких варто додати низку gobelenів, виконаних за малюнками Рафаеля.

Знаменита Сикстинська капела була споруджена за наказом Папи Сикста IV у період між 1473 й 1480 роками майстром Джованніно де Дольчі. Капела складається із прямокутного залу довжиною 40, шириною 13 і висотою 20 метрів, освітленого дванадцятьма напівкруглими вікнами під бочковим зводом. У капелі проходять найважливіші релігійні обряди в присутності Папи, вищих ієрархів Церкви, дипломатичного корпусу. У капелі збирається і конклав – закриті збори всіх кардиналів – після смерті Папи Римського для обрання із числа присутніх нового глави Церкви. Коли хтось із кардиналів одержує більшість у дві третини плюс один голос, його проголошують Папою: у цей момент із коминкової труби, що виходить із останнього в глибині вікна, з'являється білий дим. Якщо консенсусу не досягнуть – іде дим чорний.

Власне робочим місцем Папи є палац, що височіє за північним півколом знаменитої колонади Берніні. Зведення «палаццо» було завершено при Папі Клименті VIII наприкінці XVI – початку XVII століть. На верхньому поверсі праворуч знаходилися апартаменти покійного Папи Римського Івана Павла II. Друге вікно праворуч – його робочий кабінет, звідки він щонеділі звертався до тисяч віруючих, що збираються на площі святого Петра, із традиційною проповіддю «Angelus». З такої нагоди заздалегідь установлюють мікрофони на прозорій куленепробивній площадці, вивішують особистий папський штандарт. Із цього ж вікна в Апостольському палаці понтифік оголошує щороку наприкінці грудня традиційне Різдвяне послання «Urbi et Orbi» («Місту і світу»).

... І АПОСТОЛЬСЬКА СТОЛИЦЯ

Ці два поняття дуже часто ототожують або, навпаки, плутають одне з одним. Апостольська Столиця – це традиційна назва столиці св. Петра, в котрій засідає Папа, що виконує свою місію в Церкві, в якій йому допомагають різні інституції: Секретаріат Стану, конгрегації, трибунали, папські ради та інші органи, що утворюють Римську Курію. Апостольська Столиця являється повноправним суб'єктом міжнародного права. Одним із проявів цього є ведення нею дипломатичних стосунків практично з усім світом: на сьогоднішній день – із 167 державами із 193, що існують у світі. Вона також належить або має статус спостерігача при більшості найважливіших міжнародних урядових та позаурядових організаціях: ООН, ЮНЕСКО, ФАО, ВООЗ, ОБСЄ та багатьох інших.

Ватикан – це місто-держава з власними мешканцями, установами, які необхідні для його функціонування, як наприклад, пошта, символічне військо Швейцарської гвардії і т.д. На його території розміщується резиденція Апостольської Столиці.

Сьогоднішня держава-місто Ватикан (Stato della citta del Vaticano) займає площу 0,44 км², а, отже, є найменшою державою світу. Одночасно саме на цій території розміщується свого роду «центр» найбільшого за чисельністю християнського віросповідання і найбільшої за кількістю вірних релігії. Тут сповняє свої службові обов'язки Папа, котрий є видимим головою Католицької Церкви. Ватикану належать також кіль-

канадцять об'єктів, розкиданих по інших частинах Риму, та літня резиденція Папи в Кастель Ґандольфо (неповні 30 км від центру Вічного Міста). Нинішня форма і величина Ватикану усталена постановами Латеранських трактатів, підписаних 11 лютого 1929 р. кардиналом П'єтро де Гаспаррі від імені папи Пія XI та головою Італії Беніто Муссоліні. Укладені тоді документи регулювали найвищу владу Папи над державою Ватикан, фінансові справи та стосунки між ним (тобто Ватиканом) та Італійською Республікою, за певнюючи таким чином абсолютну і явну незалежність Апостольської Столиці. Виникнення держави-міста Ватикан поклато край ситуації так званого «в'язня Ватикану», в якій опинився Папа, коли 20 вересня 1870 р. війська Італії, що прагнули об'єднати всі італійські землі, зайняли Рим і ліквідували рештки церковної держави.

Верховна влада в Католицькій Церкві й у державі-місті Ватикан належить Папі, котрому традиційно належить титул Святого Отця. Нині це служіння виконує Венедикт XVI (Йозеф Ратцінґер) як 264 намісник св. Петра.

Згідно з Кодексом канонічного права (канон 331), Папа «в силу свого служіння має найвищу, повну, безпосередню і вселенську звичайну владу в Церкві, яку завжди вільно може виконувати». У справах віри, моральності й у керуванні Церквою, висловлюючись остаточно («ex cathaedra»), він є непомильним (згідно з догматом, оголошеним 18 липня 1870 р.).

Той самий Кодекс в іншому місці ствер-

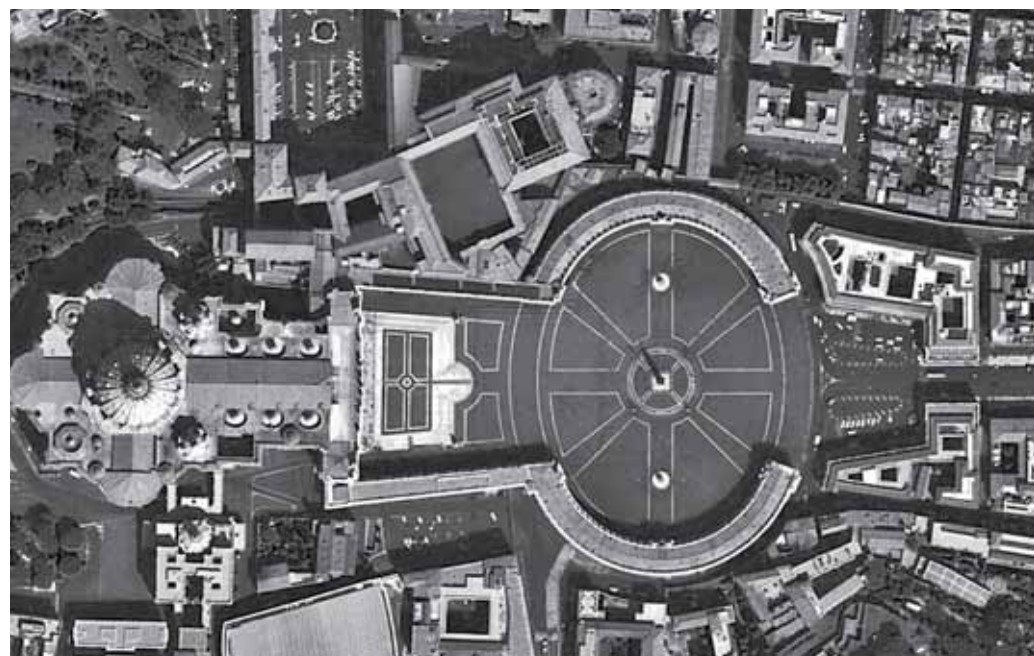
джує, що «Колегія Єпископів, головою котрої є Папа, а членами – єпископи, в силу сакраментального рукоположення та ієрархічної спільноти з головою Церкви і членами, і в котрому безперервно перебуває апостольське тіло, разом зі своєю головою, а ніколи без неї, також становить суб'єкт верховної і повної влади над усією Церквою» (канон 336).

У межах своєї юрисдикції Папа визначає території помісних Церков (єпархії та інше), призначає єпископів і встановлює церковне право. Також він скликає Собори й Синоди єпископів, призначає представників Святої Столиці (нунціїв та легатів). Як голова держави, він приймає голів інших держав та уря-

дів, що прибувають до Ватикану, послів, акредитованих при Апостольській Столиці, а також сам відвідує інших – як керівник Церкви і голова держави Ватикан.

У щоденній праці Папі допомагають Колегія Кардиналів та Римська Курія. Від моменту смерті Святого Отця всілякі служби та посади, котрі сповняли духовні і світські особи в Римській Курії (включно з нунціями поза межами Ватикану), підлягають відставці. Наступник померлого може на власний розсуд затвердити того чи іншого урядовця на його попередній посаді, перевести на іншу або взагалі відкликати його.

catholicmedia.org.ua

Так виглядає площа св. Петра у Ватикані з орбіти супутника.

Повернення члена секти до Католицької Церкви

Сучасний світ характеризується великою свободою і незалежністю. Створюються нові релігійні рухи, секти, товариства й організації, котрі мають характер світоглядний, ідеологічний, парарелігійний, котрі заповідають і остерігають перед швидким кінцем світу та апокаліптичними подіями, закликають до моральної віднови, часто специфічно її розуміючи, залежно від того, з яких корінь виростають. В рамках масової глобалізації погляди подібних згромаджень мають можливість проникати до найдалших закутків світу, доносячи свої послання незалежно від змісту, який вони несуть. Індивідуальний вимір особи людської, як ніколи досі, осягає вершину незалежності і власної автономії. Така свобода через впливи сект грозить відходом від Церкви і пошуком особистої реалізації в нових рухах, товариствах. У такій ситуації ті, що вірять в Христа, піддаються випробуванню у збереженні власних релігійних поглядів, опертих на засадах євангельської любові, збереженні моральних цінностей, а також визнанню віри, переданої батьками.

Ще від початків християнства віра в Христа була великим випробуванням для навернених. Проповідання об'явлених правд наштовхувалося на труднощі і незрозуміння в часах, коли фундаменти християнської віри тільки починали створюватися. З огляду на різницю поглядів тогочасних священиків і вірних, породжувалися певні догматичні суперечки, де, подаючи певні аргументи, фальшували правду або помилково розуміли об'явлену дійсність. В тих суперечках і народжувалося правдиве вчення Вселенської Церкви. Однак багато осіб навіть серед духовенства не погоджувалося на прийняття правди, визнаної Церквою, а тим самим стягували кари, внаслідок чого були відлучені від церковної спільноти. Будучи поза Церквою, творили собі релігійні спільноти, ставали відламами Церкви, котрі відтягували вірних від правдивої віри.

На даний час ці феномени набирають характеру суспільно-світоглядного і «релігійного». Дуже часто розвиваються вони дуже інтенсивно, особливо в останніх часах. Треба також зазначити, що чисельність цих організацій є надзвичайно велика. Припускають, що на цілому світі, поминаючи конекції різних африканських релігій, з різними релігіями (особливо християнською, бо це є трохи інша справа) нараховується від однієї до двох тисяч сект, у США – понад вісімсот, у Франції – 350, в Німеччині – 300, в Польщі – 100, на території Росії – близько 1100, в Азії – 700, в Африці – 2000.

Відповідь на питання, чому їх є так багато і чому вони здобувають собі так багато прихильників, пов'язана, можливо, з фактом, що практично всі сучасні секти щедро черпають зі східного містицизму. Представляють вони реакцію на домінуючий в нашому віці матеріалізм і, треба визнати, збирають досить велике духовне жниво. З другої сторони, поширення сект є проявом глибоких перемін, котрі наступають в сучасних суспільствах, а особливо: відродження віри, ірраціоналізму, захоплення містикою, знаних під констатуючим насправді, однак накинутим окресленням «поверненням до релігійності», як також переміщенням сакрум (sacrum) і місць культу.

Велика кількість сект, – а кожна з них є виразом протесту проти суспільства і діючих Церков, – буде мати поважний вплив на суспільні та релігійні стосунки. Можна ствердити, що до сімдесятих років минулого століття загроза стосувалася головно Церков; з приходом же другої хвилі переноситься на суспільство: на Заході створюються суспільні товариства оборони. Вносячи офіційні скарги, родини спричиняються до розпочаття судових процесів, і засоби масової інформації часто акцентують на цій проблемі.

Для оборони свободи своїх членів, а особливо молоді, суспільство змушене зайняти тверду позицію в справі злочинних починань тоталітарних груп, котрі прикриваються релігійною етикеткою. Існуванням і діяльністю багатьох із них, помимо права до релігійної свободи і особистих переконань, занепокоєні багато країн та автентичних релігій. Отже, ця проблема стала світовою.

Велике зацікавлення цією квестією спричинює те, що особливо в останніх часах з'являється досить багато наукових праць, котрі стосуються розвитку і діяльності сект.

В даній доповіді спробуємо проаналізувати цю так поважну проблему. Об'єктом нашого зацікавлення буде розглядання можливості повернення члена секти до Католицької Церкви.

Ціль доповіді є наступною: вказати на складність проблеми поширення і діяльності, впливу сект, вказати позицію Католицької Церкви, що стосується цієї проблеми, а особливо осіб, котрі покидають католицьку віру і переходять до різного роду сект та релігійних рухів, а також висвітлити проблему можливості повернення сектанта до Католицької Церкви.

Розглянемо правничо-канонічні аспекти переходу католика в секту, а також можливості його повернення до Католицької Церкви. Однак перед тим, як були представлені канонічні аспекти такого повернення, на початку є представлено поняття Католицької Церкви, її істоту і різницю у стосунку до сект.

о. мгр ліц. Ігор ДЕМКІВ

(Продовження у наступному числі.)

КАТЕХИЗМОВІ ПРАВДИ

о. Богдан ЛИПСЬКИЙ.
Духовність нашого обряду.
Нью-Йорк – Торонто, 1974.

Наймаркантніші особливості нашого варіанту – це спів, який по кільканадцятьох роках копіювання грецького обряду, грецького типу, почав розвиватися, вбираючи в себе національні елементи. Зокрема, відомо у світі, що естетичний смак слов'ян куди більше розвинений, як в інших народів, якщо брати народи у цілості. Під тим оглядом знову маємо почуття меншовартости. Тому, що наша мистецька верства невелика або мало розвинена в порівнянні з іншими народами, ми вважаємо, що цілий наш народ в мистецькому розумінні стоїть на нижчому рівні, як, скажім, французи чи британці. Так воно не є. Найновіші дослідження вказують, що всі слов'яни, а український народ зокрема, мають куди глибше і більше відчуття краси-естетики під кожним оглядом, як інші народи. Вони, може, практичніші, господарніші або мають інші позитивні прикмети, але під естетичним оглядом, без сумніву, ми стоїмо дуже високо. Наші на біло побілені хатки, хоч бідні, але завжди завітчані, чепурні.

Отже, український геній причинився до того, що наш обряд набрав особливої величч і світлості. Ось, наприклад, як було у Візантії. У патріаршій відправі, як свідчать документи, брало участь 840 членів прислуги. Таку кількість ми можемо собі уявити і в нашій церкві, бо всі присутні є учасниками богослужби – диякони, піддиякони і т. д. Не так воно є в римському обряді. Коли Вселенський Собор Ватиканський II починався чи кінчався, то 2.500 єпископів сиділи на лавках і нічого більше не робили, не були сослужителями св. Літургії. У нашій Богослужбі всі єпископи приймають участь, всі служать, кожний має якусь функцію. Ще хочу підкреслити, що в Східній Церкві вірні, зібрані з духовеством чи священнослужителями, – чи то будуть архирей, священики, диякони, піддиякони чи прислужники, – всі вони разом у мініатюрі є Вселенська Церква. Таке є вчення від апостольських часів, але в нас це почуття затратилося. Щойно повертає його Ватиканський Собор. Що ми не є якась тільки частина Церкви, ми є ціла Церква в мініатюрі. Під іншим оглядом, очевидно, ми є клітина в цілій Вселенській Церкві. Ми – одна парафія, єпархія, митропо-

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

Продовження теми.

лія, патріархія, але, збираючись на Літургії, ми є цілісінка Церква під кожним оглядом. Всі атрибути церковні є тоді, коли ми служимо Літургії, маємо «царське священство», як каже св. Павло в листі до коринтян, ми всі є «Божий люд», як знову говорить той самий великий апостол св. Павло.

У Літургії ми маємо все, що має Церква: віровчення, догмати, християнську етику, передання Св. Отців, богослов'я, все правдиве і все благочестя, тобто праведність і побожність.

Про візантійську Літургії написано тисячі-тисячі книжок. Мало хто знає, що одну з найкращих інтерпретацій Літургії написав наш земляк Микола Гоголь (я її маю в трьох виданнях, по-французьки, по-німецьки і скорочено по-російськи). Очевидно, він написав російською мовою: «Размишления о божественной Литургии». Появилася ця книжка багатьма виданнями з ілюстраціями та дереворитами і видана для бібліофілів, розкішне видання. М.Гоголь, поки взявся написати ту книжку, провів довгі досліди, розшукував матеріали по архівах.

Уважаю це найкращим твором, бо написаний він письменником, Богом обдарованим. Це не є твір звичайного вченого, який пише сухо, тільки на підставі дослідів, – в нього була певна інспірація, велике піднесення духа. Я говорив з деякими літературознавцями, але ніхто з них не знав, що таку книжку написав Гоголь. На жаль, досі не маємо її перекладу українською мовою. [Це твердження вже не актуальне: слава Богу, у 2003 році у видавництві «Свічадо» вийшло у світ альбомне видання цього твору в українському перекладі о.-д-ра Миколи Комара].

Геніальний письменник Федір Достоєвський, хоч би як хто до нього ставився, як великий чоловік підлягав різним настроям, не раз змінював свої погляди, був сильно зв'язаний з ученням Православної Церкви, жив ним, але підпадав заломанням і сумнівам. У Західній Європі зустрінувся він з лібераль-

ними поглядами, атеїстичними напрямками, і приходили хвилини, місяці, роки, коли не вірив у Бога. Усі свої зневіри записав Достоєвський у своєму «Щоденнику» після того, як був присутній на Літургії. Дослівно він пише: «Я не хочу вірити в Христа, я не хочу Його признавати, але я не можу не вірити. Коли я був на святій Літургії, якась сила так тримала мене при Христі, що я відчув, що я не годен без Христа жити, Христа відректися». Французький амбасадор на початку минулого століття у Петербурзі, Деметер, бувши на урочистій Літургії, написав у своїх споминах: «Я бачив небо на землі. Чогось подібного я собі не уявляв». Це писали люди, які сприймали Літургії так, як бачили і чули, як вона впливала на їхні душі.

Цей підхід Сходу до своєї Літургії посередньо довів до тієї докорінної реформи, яка проведена нині в Західній Церкві, до реформи латинського обряду. Уявіть собі: перекреслити тисячолітній розвиток (розуміється, у фальшивому напрямі) і вернутися до XI чи XII століття! Уявіть собі, до чого Римська Церква спосібна! Якщо вона

вважає, що є щось корисне і правильне, вона не рахується з ніким і нічим, відкине, що некорисне, і хоче іти правильною дорогою. А протестанти відкинули всякі зовнішні церемонії, їхній священник приходив на Богослужбу навіть без священничого ковнірця, у звичайному світському одінні, або вдягає на себе якусь тогу. Деякі їхні церкви не визнають навіть знаку хреста, не ставлять хресного дерева в церкві, бо це все, мовляв, непотрібне, потрібне лише їх вчення, зв'язок людини з Церквою і людини з Богом. Люди сидять в залі на лавках, священник читає Святе Письмо, інтерпретує його, відспівують кілька гимнів – і кінець. Те саме повторюється день-у-день. Однак протестантські віро-визнання під впливом Сходу знову повертаються до літургічних форм, а кілька тижнів тому відбувся в Німеччині з'їзд, на якому вони рішили повернути церковні ризи в церкві, Які, зрештою, уживали до початку минулого століття. Щойно декретом пруського короля були знесені ті ризи. Чому я кажу, що робиться це під впливом Східної Церкви? Нема безпосереднього впливу, але протестанти ворожо наставлені до Риму, і все, що є в Римській Церкві, для них підозріле. Римська Церква має Літургії, церковні ризи, величч і пишноту, але вони від усього цього відцурались, а тепер побачили, що Схід перевищує Захід у Літургії та в обрядах і що він зберіг їх від первісних християнських часів. І над цим мусіли вони призадуматися. Тепер якраз постають нові протестантські монастирі, чоловічі й жіночі, а ще кілька років тому годі було про це й думати – висміяли б думку про протестантське монашество.

Телевізор калічить дітей

Без телевізора сучасного життя і не уявиш. Є такі сім'ї, в яких «ящик, що розмовляє», увімкнений протягом цілого дня, а є й такі, де «ящики» стоять у кожній кімнаті і навіть на кухні. При цьому дорослі, виходячи з «власного досвіду», упевнені у нешкідливості перебування дітей перед теле-екраном. Проте ця думка не тільки помилкова, але й небезпечна. Адже в мозку, що «дозріває», на відміну від «зрілого», проходять зовсім інші процеси. Доросла людина оцінює, фільтрує, аналізує й переробляє інформацію на основі «підсвідомої» настановчої «бази даних», надбаної у дитинстві. А маля такої «бази» не має – воно її тільки формує. І якщо у визначений природою час не сформує, то надалі залишиться у буквальному розумінні цих слів неповноцінним. Ви чули про долю «мауглі» — дітей, викрадених дикими звірями, а потім повернутих до людського суспільства? Спілкуючись у перші роки життя тільки з тваринами, жоден із них не став соціальною людиною. Навчити їх чомусь було неможливо і жити серед людей вони вже не могли – гинули...

Формування і закріплення у дітей найважливіших настанов – на все подальше життя – відбувається пропорційно віковій дозріванню мозку. Орієнтовний графік розвитку мозку є таким: у чотири роки – 80%, у шість – 90, у десять – 97, у вісімнадцять років – майже 100%. Зі сказаного зрозуміло, що безперервний потік образів та звуків, який лине з телевізора, на все життя формує у дитини «базу даних», провідною настановою якої є пасивне сприйняття дійсності, а звідси – байдужість і неробство. «Ящик» незворотно

виховує особистість із низькою трудовою активністю та творчим потенціалом – телеінваліда. Він імітує працю чи виконує «з-під палиці» примітивну роботу, сидючи в охороні або мляво торгуючи на речовому ринку. У «щонайліпшому» разі він накачує м'язи та «зав'язує шнурки» лідерам злочинних угруповань. Він легко може стати безробітним, злодієм, бомжем...

Дослідженнями доведено, що благополучні, «нормально» працюючі юнаки і дівчата в ранньому дитинстві дивилися телевізор не більше години на тиждень, а деякі росли в сім'ях, де «ящика» взагалі не було. Більш-менш задовільно

приспособилися до життя ті, хто в дитинстві «спілкувався» з телевізором не більше півгодини на день. За оцінкою експертів, десять годин телевізійних сеансів на тиждень зменшують творчий потенціал дитини на чверть, дві години на день – майже наполовину. Якщо в дошкільному віці дивитися телевізор більше трьох годин на день, можна втратити 90% соціальної активності.

Близько 20 років тому я гостював у знайомих у Ленінграді. Їхня маленька дочка усі вечори просиджувала перед телеекраном, але на мої застереження батьки

не звертали уваги. Дівчина закінчила школу, та надалі вже не вчилася і не працювала: «друзі», наркотики... Більшість із мало не 20 мільйонів безробітних Європи – телеінваліди. Така ж доля очікує і на багатьох випускників наших міських шкіл. Як показують соціологічні дослідження, у недалекому майбутньому творчий потенціал «людського чинника» в Україні зменшиться наполовину. Це негативно вплине на економіку, безпеку країни, демографію.

А що ж Америка, запитаєте ви? Адже там діти довго дивляться телевізор, а країна процвітає! Я переконаний, що розвиток телебачення і відеозасобів знижує й без того невисокий рівень масової шкільної освіти американців. Стрільщина та убивства в їхніх школах також не виникають на рівному місці. А творчу потугу наддержави підтримує притік творчо активних працівників з інших країн світу. Знайомий солідний бізнесмен із США, українець за походженням, якось сказав мені: «Ми живемо разом із дітьми, і тому у нас телевізора не було і не буде. Адже спочатку – малята і телевізор, потім – дорослі злочинці».

Психологи рекомендують, щоб дитина до чотирьох років (повторюю — період дозрівання 80% структур мозку) не дивилася телепередач. Після шести років (90%) спілкуватися з «ящиком» можна не більше однієї години на тиждень, після десяти років – не більше двох-трьох годин на тиждень. Після 16-ти років обмеження знімаються – дитина стає майже дорослою.

Батьки повинні зробити вибір між невдоволенням дитини і свідомо заповдіною їй шкодою.

Віталій КОЛІСНИК, «Observer»

ПОЛЮВАННЯ ЗА НЕПОВНОЛІТНІМИ

В Україні з'явилася секта, що «прославилася» на Заході скандалами з розбещенням неповнолітніх

В Україні з'явилася закордонна секта з голосним скандальним минулим. Як повідомляє газета «Блик», адепти секти представляються членами християнської ор-

ганації «Сім'я», говорять англійською або ламаною російською, дарують релігійні брошурки, запрошують відвідати їхні збори, а заодно – вивчити англійську мову. Нова й необразлива, на перший

погляд, назва цієї організації кликає у багатьох жвавий інтерес. Тим часом, за даними видання, на Заході за організацією «Сім'я» тягнеться довгий шлейф скандалів і судових процесів, пов'язаних з розбещенням неповнолітніх.

Сексдоктрина засновника секти Девіда Берга твердить: «Дітей

данними функціями організму» (цитату взято з твору Д.Берга «Моя маленька рибка»; цю скандальну книгу Берг написав у 70-х роках, і в ній описуються сексуальні стосунки трирічної дитини й дорослих у колі сім'ї). «Місіонери» на київських вулицях називають Берга своїм «духівником».

Діяльність секти пов'язана із численними скандалами й судовими процесами в усьому світі. Так, у листопаді 1995 року Верховний суд Великобританії визнав, що секта «Сім'я» протягом майже 20 років практикувала масове розбещення малолітніх дітей. Серед інших порушень, визнаних судом, зазначені порнографія, у тому числі дитяча, і проституція – як метод вербування нових членів та одержання пожертв.

У 2005 році стався останній гучний скандал, пов'язаний із «Сім'єю»: покинув із собою син Девіда Берга – Ріккі (саме він був зображений на порнографічних ілюстраціях в «Моїй маленькій рибці»). Ріккі вийшов із секти в 2001 році; тоді ж він написав велику статтю, у якій відверто розповів про всі сексуальні збочення батька. Сам Девід Берг помер у середині 90-х. До кінця своїх днів він ховався від Інтерполу, місце його поховання невідоме.

За деякими даними, сьогодні справу Берга продовжує його дружина Марія, яка мешкає у Росії і з Москви керує численними місіонерами «Сім'ї».

з історії Церкви

Андрей Шептицький в боротьбі за українську державність на початку ХХ століття

Війна 1918-1919 років принесла чимало жертв серед греко-католицького духовенства. Звинувачуючи його у антипольській пропаганді і покладаючи на нього основний тягар відповідальності, польська влада розпочала репресії та терор проти священицтва. Митрополит був повністю ізольований у своїй резиденції. Йому заборонили залишати палац навіть тоді, коли він хотів прийти на зустріч із Юзефом Пілсудським у червні 1919 року. Однак Шептицькому вдалося передати маршалові листа, в якому, вказуючи на важке становище українців у Галичині, він клопотався про звільнення арештованих греко-католицьких священиків, «кількість яких вже перевищила сотні і з кожним днем збільшується». Перемиський єпископ Йосафат Коциловський перебував під постійним наглядом і зазнавав переслідувань. Близько тисячі священиків було заарештовано. Лише у львівських в'язницях їх перебувало 612. Станіславівський єпископ Григорій Хомишин у листі до окружного генерального управління у Львові від 2 листопада 1919 року із гіркою писав, що безліч невинних священиків вивезено зі Станіславівської дієцезії, а чимало парафій залишилися без душпастирів. За даними Східного відділу Міністерства закордонних справ, у 1919 році зі Станіславівського воєводства були вивезені 24 священики.

26 серпня 1919 року Андрей Шептицький, Григорій Хомишин та Йосафат Коциловський провели в Перемислі спільну нараду, на якій був прийнятий пастирський лист українських церковних влад до духовенства та віруючих. У зворушливому листі йшлося про трагедію, заподіяні народу та Греко-Католицькій Церкві: «П'ять священиків замордовано, а сотні вивезено або ув'язнено. Багато церков, найголовніші монастирі пограбовані. Засуджувалася війна та висловлювалося співчуття до «найблагородніших наших синів, що впали в обороні вітчизни».

Польська влада одразу ж відреагувала на пастирське послання. Через побоювання, що оголошення його в церквах спричинить загальне хвилювання та розпалить антипольські настрої, усіх галицьких старост зобов'язано інформувати центр про вплив цього листа на християн. 21 лютого 1920 року Міністерство віросповідань та загальної освіти отримало інформацію, в якій вказувалося, що загалом проголошення пастирського послання не справило особливого враження, за винятком села Гути Сколівського і села Княгиничі Рогатинського повітів. Тамтешні священики інтерпретували кожне слово листа, виступали проти всього польського, що могло «підняти неспокій і спричинити вибух українців проти поляків. Один священик був арештований, а другий – попереджений».

На підставі подання повітових старост про «неблагонадійність» окремих священиків часто не допускали до парафій або переводили до інших. У січні 1921 року із Львівської митрополічної консисторії до Міністерства віросповідань та загальної освіти надійшла скарга про те, що представник уряду у Галичині К.Галецький, висувачи необгрунтований аргумент щодо «ворожого ставлення до польського населення», агітації проти Польської держави, – не дає згоди на призначення деяких священиків, а інших усуває з їхніх парафій, кваліфікуючи їх як «небезпечний елемент». У звіті Станіславівського воєводи від 11 червня 1922 року зазначалося, що у воєводстві проводиться слідство щодо 683 духовних осіб греко-католицького обряду, з них 7 віддано під суд. 95 священиків вороже настроєні проти Польської держави, а 112 – висловили свою лояльність. За даними Львівського воєводства від 8 грудня 1922 року, з в'язниці було звільнено 41 священика Перемиської дієцезії.

Після закінчення українсько-польської війни справа Галичини не була закінчена. Протягом 1919-1923 років між українськими і польськими політичними силами велася безперервна дипломатична боротьба. Аби досягти остаточного визнання прав на Галичину, польський уряд використовував різноманітні засоби – від поступок українцям у вигляді прийняття закону про воєводську автономію, який ніколи не був упроваджений у життя, до намагання порозумітися з українськими політиками. Заграючи зі світовою громадськістю і, насамперед, з державами Антанти, польські політичні сили на початку 1921 року зробили спробу встановити контакт з урядом ЗУНР. Для цього була використана Українська Церква. За пропозицією графа Станіслава Лося до Відня вїхав священик Тит Войнаровський. Перед від'їздом польський прем'єр передав йому проект умов, згідно з якими можна було владнати справу Галичини.

О. КРАСІВСЬКИЙ,

доктор іст. наук, професор, ст. наук. співр. Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАН України (м. Київ)

(Продовження у наступному номері)

ганізації «Сім'я», говорять англійською або ламаною російською, дарують релігійні брошурки, запрошують відвідати їхні збори, а заодно – вивчити англійську мову. Нова й необразлива, на перший

варто вчити, що немає нічого поганого в їхніх тілах, і немає нічого поганого в заняттях сексом, і нічого катастрофічного немає в мастурбації, а все це є абсолютно нормальним, необхідними і Богом

Дві головні проблеми для Церкви Чехії

Нестача священнослужителів і руйнування родин – такі дві головні проблеми для Церкви в Чехії. Про це заявив єпископ Брно (Моравія) монс. Войтех Циклі під час свого недавнього візиту у штаб-квартиру «Kirche in Not» – організації, що має статус Папського права. «Після падіння комуністичного режиму ситуація в Церкві у Чеській республіці непростя», – відзначив

монс. Циклі. «У нас навчається лише 25 семінаристів із п'яти дієцезій Богемії і 70 – із трьох дієцезій Моравії». «У моєї дієцезії більше половини із приблизно 1,5 мільйона жителів є хрещеними», – у той час, як «на месу приходять лише близько 100 тис. чоловік», – розповів, зокрема, єпископ Брно.

Монс. Циклі, який є главою Відділу з питань родини при Єпископській конференції Чехії, відзначив також, що ситуація з інститутом родини в країні «не відрізняється» від ситуації у всій Європі: «Близько 67% сімейних пар розлучаються. Крім того, багато представників нашої молоді не одружується, оскільки не хочуть бути зв'язані будь-якими узами».

Католицизм може стати домінуючою конфесією

Масова імміграція у Великобританію з католицьких країн може призвести до того, що пануючою конфесією Об'єднаного Королівства може стати католицизм, а не англіканство, повідомляє Times. З таким прогнозом виступили дослідники Інституту фон Хюґеля в Кембріджі. На думку вчених, у найближчі кілька років як легальні, так і нелегальні переселенці продовжать в'їжджати у Великобританію, і католицькі храми, які протягом декількох років переживали кризу відвідуваності, отримають сотні тисяч нових парафіян. Ріст числа британських католиків помітний уже зараз, у той час як англіканська громада хоч повільно, але скорочується. Натомість представник Церкви Англії заявив, що поки що не слід турбуватися про його деномінації – за його словами, у загальному по країні до англіканських храмів щомісяця приходять 1,7 млн. чоловік, і ця цифра стабільна.

Згідно з доповіддю вчених, тисячі іммігрантів, які прибувають на Британські острови, по допомогу звертаються насамперед у католицькі храми – вони погано

Вітаємо Ювілярів!

У березні святкують ювілеї:

15-річчя священства – о. Володимир Сичак (01.03)
10-річчя священства – о. Василь Говера (02.03)
10-річчя священства – о. Олег Москаль (16.03)

55-річчя уродин – о. Богдан Язвінський (18.03)
40-річчя уродин – о. Любомир Дацько (14.03)
30-річчя уродин – о. Володимир Люпак (06.03)

✠

Висловлюю щире співчуття
адміністратору храму свв. Андрія та Йосафата,
Залізничного протопресвітерату,
о. Олегу Зубику
та його родині
з приводу смерті батька.

Хай Всемиловитий Господь упокоїть і до праведних причислить душу переставленого, а зажуреній родині подасть розраду та душевний мир. Молюся за упокій його душі і поручаю її опіці Пресвятої Богородиці.

✠ Ігор

Мандруючи Інтернетом...

Mozilla Firefox

говорять англійською (або не говорять взагалі), а в католицьких єпархіях є національні приходи, де служби відбуваються, наприклад, польською мовою. А Польща – один із головних «постачальників» емігрантів у Великобританію, і до 95% приїжджих із цієї країни – практикуючі католики. Як заявили кореспондентів Times у польському вікаріаті столичної Вестмінстерської дієцезії, після вступу Польщі до Євросоюзу польське населення Лондона подвоїлося й становить 600 000 чоловік.

За даними інституту фон Хюґеля, деякі католицькі приходи уже зараз виконують функції не тільки церков, але також бірж праці та центрів соціальної допомоги емігрантам. У Лондоні, де осідає більша частина переселенців, деякі храми відчувають такий наплив нових парафіян, що змушені служити по неділях меси протягом цілого дня – з 8 ранку до 8 вечора.

Єпископ відлучив від Церкви власника торгового центру

В Австрії вибухнув великий скандал після того, як єпископ Андреас Лаун відлучив від Церкви власника торгового центру після відкриття у цьому центрі абортарію. Єпископ заявив, що Ріхард Лугнер винен у смертному грісі – «допомозі вбивству ненароджених дітей і підбурюванні до нього». Віденський кардинал Крістоф Шьонборн повідомив, що він намагався освідомити Лугнера, що йому не варто надавати приміщення у своєму центрі клініці зі здійснення абортів. «Убивство – це не прогулянка магазинами», – сказав він.

Хоч ця історія викликала шквал обурення у суспільстві, а Лугнер пригрозив подати до суду, єпископ Лаун не відступився від свого рішення.

Польські ксьондзи за скасування celibату

Близько 60% ксьондзів Католицької Церкви Польщі хочуть мати сім'ї. Про це свідчить дослідження професора Юзефа Баняка з університету міста Познань – єдиного в Польщі фахівця, який досліджує практичні наслідки заборони для римо-католицьких священнослужителів одружуватися, а також мати дітей.

За даними опитувань професора Баняка, серед польських ксьондзів наростає почуття розчарованості, ізольованості і самотності. Багатьох тривожить той факт, що на початку XXI століття суспільство ставиться до них з меншою повагою, ніж іще 20-30 років тому. Неможливість створити нормальну сім'ю і знайти собі надійного супутника життя змушують усе більшу кількість ксьондзів «іти у світ», стверджує професор Баняк.

Цифри, які він одержав у результаті досліджень, значно відрізняються від офіційних даних інституту статистики Католицької Церкви, що діє в Польщі. Так, за даними інституту, в 1998 році в Польщі розсталися із саном 32 ксьондзи, а в 2004 році (більш пізніх даних поки що немає) – уже 57, що становить 0,24 % від усіх римо-католицьких парафіяльних священників країни. Професор Баняк вважає, що явище це поширене набагато ширше: у 2006 році лише у трьох дієцезіях із сутанною добровільно розпрощались 60 ксьондзів.

За статистикою, в інших країнах Європи відсоток католицьких священників, які складають із себе сан, у середньому нижчий.

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

МЕТА

Свідоцтво про реєстрацію: серія KB 4266

Над випуском працювали:
 головний редактор:
 о. Іван ГАЛІМУРКА,
 заступник головного редактора:
 о. Тарас КРУПАЧ,
 літературний редактор: Святослав СМУК,
 технічний редактор: В'ячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:
 площа св. Юра, 5, м. Львів,
 Україна, 79000,
 тел. (0322) 79-86-93;
 тел. (032) 233-40-73;
 e-mail: meta_ugcc@ukr.net

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. **За достовірність фактів відповідає автор.**
 При передруку посилання на газету «МЕТА» обов'язкове.
 Матеріали не рецензуються і не повертаються.
 Редакція може не поділяти думку автора.
 Друк: Друкарня газети «Армія України»
 Тираж: 6000

Замовл.